

Features of the Question Bank

For the first time Pre-University Department has released the Question Bank for First Year PUC Economics for both Commerce and Arts stream.

First PUC Economics Text Book consists of two books.

1. Statistics for Economics - contains 9 chapters
2. Indian Economic Development - contains 10 chapters

The questions in the Question Bank are framed for all the chapters on the basis of these two books.

Following are the features of the Question Bank.

1. Multiple Choice Questions - each question carries one mark.
2. Fill in the blanks – each question carries one mark.
3. Match the following – five marks
4. Questions which are to be answered in a word/sentence – each question carries one mark.
5. Questions which are to be answered in four sentences – each question carries two marks.
6. Questions which are to be answered in about twelve sentences – each question carries four marks.
7. Questions which are to be answered in about twenty sentences – each question carries six marks.
8. Project-oriented questions – each question carries five marks.

Test, Mid-term and Annual Examination Question Papers should be based on this Question Bank.

Programme of Work, a Model Question Paper with Blue-print are given in the end of the Question Bank.

CHAPTER – 1

INTRODUCTION

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. When you buy goods, you are called a
 2. When you produce goods, you are called a
 3. When you sell goods for profit, you are called a
 4. Resource are limited, but wants are
 5. Data, numbers, equations are being used in

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is economics according to Alfred Marshal?
 2. Give the meaning of statistics in the plural sense.
 3. What are economic data?
 4. Which subject enables the economists to present economic facts in a precise and definite form?

5. The production of rice in India has increased from 39.58 million tonnes in 1974-75 to 58.64 million tonnes in 1984-85. Identify whether the data used in this statement are quantitative or qualitative.

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Give two examples for quantitative data.
2. Give two examples for qualitative data.
3. Mention any two scarcities in your daily life.
4. Write any two resources which have alternative uses.

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. How will you choose the wants to be satisfied?
2. Statistical methods are no substitute for common sense. Comment with examples from your daily life.
3. ‘Scarcity is the root of all economic problems.’ Explain the statement.
4. Briefly explain how Statistics helps to study economics.

CHAPTER – 2
COLLECTION OF DATA

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Which method of collection of Data gives better results?

(a) Census	(b) Sample Survey
(c) Innovation	(d) Distribution
2. Which of the following error is more serious?

(a) Sampling error	(b) non-sampling error
(c) Data error	(d) Calculation error
3. The method of collection of data in which reactions can be watched is

(a) Telephone interview	(b) Mailing questionnaire
(c) Personal interview	(d) E-mail

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Data collected by the investigator is called -----
2. The method of interview in obtaining information at a shorter time is -----
3. Most expensive method of interview is -----
4. The method of data collection which cannot be used by illiterates are -----
5. Census of India is carried out once in ----- years.

III. Match the following: (total 5 marks).

A	B
(a) Personal interview	Pre-testing of questionnaire
(b) Mailing Questionnaire	Covers every individual
(c) Telephone interview	Loss of questionnaire
(d) Pilot Survey	Cheaper or relatively low cost
(e) Census	More expensive

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is a variable?
2. Write the meaning of Census.
3. What is Sample Survey?
4. Give the meaning of sampling error.
5. Expand NSSO.

6. Expand CSO.
7. Expand DGCIS.

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the two sources of data.
2. Write any two qualities of a good questionnaire.
3. Mention any two modes of collecting data.
4. Write the differences between Census & Sample survey.
5. Name the two methods of selecting samples in Random Sampling?
6. Give the meaning of Pilot Survey.

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Does the lottery method always give you a random sample? Explain
2. Do sample survey provides better results than Census? Give reasons for your answer
3. Briefly explain Sampling errors.
4. What is Random Sampling? Explain briefly.

VII. Project oriented question (5 marks)

1. Suppose you are a research student and you are asked to conduct a sample survey about the ‘Mid-day meals program’ in schools. Prepare a good questionnaire to support your survey.

CHAPTER – 3

ORGANIZATION OF DATA

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

- 1) The class midpoint is equal to:
 - a) The average of the upper and lower class limit.
 - b) The product of upper and lower class limit.
 - c) The ratio of the upper and lower class limit.
 - d) None of the above.
- 2) The frequency distribution of two variables is known as

a) Univariate classification	b) Bivariate classification.
c) Multivariate classification	d) None of the above
- 3) Statistical calculations in classified data are based on

a) The actual values of observations.	b) The upper class limits.
c) The lower class limits.	d) The class midpoints.
- 4) Under exclusive method,

a) The upper class limit of a class is excluded in the class interval	b) The upper class limit of a class is included in the class interval
c) The lower class limit of a class is excluded in the class interval	d) The lower class limit of a class is included in the class interval
- 5) Range is the

a) Difference between the largest and the smallest values of a variable	b) Average of the largest and the smallest observation
c) Ratio of the largest to the smallest values of a variable	d) None of the above

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Data classified according to geographical areas is called _____.
2. Classification of data according to characteristics and attributes is called _____.
3. Two ends of a class are called _____.
4. _____ is the average of upper and lower limit of a class.
5. In _____ method of classification upper limit of a class is included.
6. Frequency distribution of discrete frequency is called _____.
7. _____ is the frequency distribution of single variable.

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is raw data?
2. What is quantitative classification of data?
3. What do you mean by qualitative classification of data?
4. Give the meaning of class limits?
5. Write the meaning of midpoint in a class?
6. What is univariate frequency distribution?
7. What is bivariate frequency distribution?
8. Write the meaning of frequency array?
9. Give the meaning of time series data?
10. What is spatial classification of data?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the types of variable.
2. Differentiate between inclusive and exclusive methods of classification.
3. Mention the types of classification of data.
4. Give the formula to find out midpoint.
5. What is frequency?

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Briefly explain ‘loss of information’ in classified data.
2. Differentiate between continuous and discrete variables.
3. Write a note on Classification of data.

VI. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Prepare a tally marking chart for the marks in economics scored by 70 students in an examination.

28,17,15,22,29,21,23,27,18,12,7,2,9,4,1,8,3,10,5,20,16,12,8,4,33,27,21,15,3,36,27,21,15,3,37,16,28,9,2,4,6,32,31,29,18,14,13,15,11,9,7,1,5,37,32,23,24,20,19,25,19,25,19,20,6,9,30.

2. Explain frequency distribution with unequal classes with example.
3. List the four questions to be addressed while preparing a frequency distribution.

Briefly explain any two of them.

CHAPTER – 4**PRESENTATION OF DATA****I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).**

- 1) In qualitative classification, classification is done on the basis of
 - a) Attributes like physical status, nationality etc
 - b) Characteristics like age, height, production, income etc
 - c) Time such as hours, days, weeks, months etc
 - d) Place like village, town, block, district, state, nation etc
- 2) A histogram is a
 - a) One dimensional diagram
 - b) Two dimensional diagram
 - c) Three dimensional diagram
 - d) four dimensional diagram
- 3) Frequency polygon is used in the presentation of
 - a) Ungrouped data
 - b) grouped data
 - c) Both types of data
 - d) none of these
- 4) Data represented through a histogram can help in finding graphically the
 - a) mean
 - b) mode
 - c) median
 - d) all of the above
- 5) Ogives can be helpful in locating graphically the
 - a) mode
 - b) mean
 - c) median
 - d) none of the above

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

- 1) In tabular presentation, data is presented in.....
- 2) Arithmetic line graph is also called.....
- 3) Component Bar diagrams are also called.....
- 4) Body of the table contains.....

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

- 1) What do you mean by textual presentation of data?
- 2) What do you mean by frequency polygon?
- 3) What is caption?
- 4) What do you mean by stubs?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

- 1) What are four kinds of classifications used in tabulation?
- 2) What is quantitative classification? Give an example.
- 3) Write the meaning of temporal classification with an example.
- 4) What is spatial classification?
- 5) Whether the data represented by a component bar diagram can also be represented by a pie chart? Explain.
- 6) How can you obtain a frequency curve?
- 7) How can you obtain an arithmetic line graph?
- 8) What kind of diagrams are more effective in presenting the following?
 - a) Monthly rainfall in a year
 - b) Composition of the population of Delhi by religion

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

- 1) Draw a table and figure out its parts.
- 2) Draw a multiple bar diagram with the help of the following data

Literacy rate in the major states of India (in percentage)

Major Indian states	Literacy in 2001	Literacy in 1991
AP	60.5	44.1
Bihar	47.0	37.5
Gujarat	69.1	61.3
Karnataka	66.6	56.0
MP	63.7	44.7
Maharashtra	76.9	64.9
Punjab	69.7	58.5
TN	73.5	62.7
UP	56.3	40.7

- 3) Draw a pie chart using the following data.

Distribution of Indian population by their working status (in crores)

status	Population
Marginal worker	9
Main worker	31
Non-worker	62

VI. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

- 1) What is tabulation? What are the parts of a table? Explain.
- 2) What is component bar diagram? Draw a component bar diagram with the help of following table.

Enrolment by gender at schools (in percent) of children aged 6-14 years in a district of Bihar

Gender	Enrolled (in %)	Drop outs (in %)
Boy	91.5	8.5
Girl	58.6	41.4
All	78.0	22.0

- 3) Explain the method of constructing a frequency polygon with an example.
- 4) Explain Ogive with proper diagrams.
- 5) Draw an arithmetic line graph using following data

Value of import and export of India (in 100 crores)

Year	Exports	Imports
1980-81	67	125
1984-85	117	171
1990-91	326	432
1994-95	827	900

VII. Project oriented question (5 marks)

1. On the basis of data you have collected regarding participation of women in your locality in the below mentioned categories construct a pie chart.
 - a) Self employed
 - b) Regular salaried employees.
 - c) Casual wage labourers.

CHAPTER – 5**MEASURES OF CENTRAL TENDENCY****I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).**

1. Five students obtained 10, 20, 30, 40 and 50 marks respectively. What would be the mean?

a) 35	b) 30
c) 25	d) 40
2. $\bar{X} = \frac{\Sigma x}{N}$ is concerned with

a) Arithmetic Mean	b) Mode
c) Median	d) Geometric Mean
3. The most commonly used measure of central tendency is

a) Mode	b) Median
c) Arithmetic mean	d) Percentile
4. Which of the following represent Median?

a) Q_1	b) Q_3
c) Q_4	d) Q_2
5. Percentiles divide the distribution equal into

a) 100 parts	b) 75 parts
c) 25 parts	d) 50 parts
6. Quartiles are measures which divide the data into

a) 2 equal parts	b) 4 equal parts
c) 1 equal parts	d) 3 equal parts
7. Sum of the deviations about mean is

a) zero	b) minimum
c) one	d) maximum
8. Assign weights to various item according to their importance is called

a) Arithmetic mean	b) median
c) weighted Arithmetic mean	d) mode
9. Median divides the distribution

a) into two equal parts	b) into unequal parts
c) 1st part is more than 2nd part	d) 2nd part is more than 1st part

10. The middle value of an ordered series is called
- a) Median
 - b) mean
 - c) weighted mean
 - d) mode
11. Which one of the following is the formula for measuring median?
- a) Size of $2 \frac{(N+1)^{\text{th}} \text{ item}}{0}$
 - b) Size of $\frac{(3N+1)^{\text{th}} \text{ item}}{2}$
 - c) Size of $\frac{(N+1)^{\text{th}} \text{ item}}{2}$
 - d) Size of $3 \frac{(N+1)^{\text{th}} \text{ item}}{2}$
12. What would be the median wage for the following wages of 5 labourers 10, 20, 30, 35, 38
- a) Rs 20
 - b) Rs 10
 - c) Rs 35
 - d) Rs 30
13. The word ‘Mode’ has been revived from
- a) Latin
 - b) English
 - c) French
 - d) German
14. Shoe size of most of the people in Indian is No 7. Which measure of central Value does it represent?
- a) Mean
 - b) Median
 - c) Quartile
 - d) Mode
15. The Median is always between
- a) The arithmetic mean and the mode
 - b) The mode and median
 - c) The Quartiles and the median
 - d) The percentiles and the Quartiles
- II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).**
1. In discrete series formula is used to calculate arithmetic mean
 2. Arithmetic mean gives relative importance to each item
 3. 3rd quartile and percentile are the same.
 4. There are Quartiles in a series.
 5. A measure that divides the series into hundred equal parts, is called
 6. Median can be easily located through
 7. For studying phenomenon like intelligence and honesty is a better average.
 8. is not affected by the extreme values.
 9. Most frequently observed value in a series is called
 10. A distribution with more than two modes is called

III. Match the following: (total 5 marks).

1. Arithmetic mean	1) weights given to relative importance
2. Median	2) Uni- mode
3. Quartiles	3) Positional value
4. Deviation	4) $d = x - \bar{x}$
5. $\Sigma(x - \bar{x}) = 0$	5) \bar{X}
6. Weighted Arithmetic Mean	6) Feature of Arithmetic's mean
7. The series consisted Only one mode	7) A series has four equal parts consists
25% of observation
8. ΣN	8) Q_3
9. Q_1, Q_2, P_{25}, P_{50}	9) Total number of observations
10. $3 \frac{(N+1)}{4}$	10) Divisional values

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is meant by central tendency?
2. What is the meaning of Arithmetic mean?
3. Name any two positional values.
4. Define median
5. Pocket money of 8 students is Rs 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42, and 48 calculate arithmetic mean.
6. Write the formula for weighted mean.
7. Write the relative position of mean median and mode.
8. Which partition value divides, the total set of values into four equal parts.
9. What do you mean by percentiles?
10. Give the meaning of Quartiles
11. What type of central tendency measure is suitable to describe the qualitative data?
12. A shoes manufacturing company manufactures only shoes for adults. Company wants to know the most popular size which type of central tendency will be the most appropriate?
13. What is Uni-modal?
14. Calculate mode from the following data
 $X: 10, 8, 10, 6, 4, 12, 10, 8, 10, 18, 16, 10, 18, 16$.
15. What is the Sum of deviations taken from mean in a series?

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. What are the types of measures of central tendency?
2. What is central tendency? Why do we need it?
3. Write the merits of Arithmetic mean
4. Calculate arithmetic mean from the following data.
 - a) Marks obtained by 10 students 30, 62, 47, 25, 52, 39, 56, 66, 12, 24
 - b) Income of 7 families Rs 550, 490, 670, 890, 435, 590, 575
5. Why is the Arithmetic mean the most commonly used measure of central tendency?
6. What is weighted arithmetic mean? Give formula.
7. Write a note on percentile.
8. What is Quartiles? Give the formula to find out Q_3 .
9. What is median? How do you compute it?
10. Calculate the value of median from the following figures.

X: 5 7 9 12 11 8 7 15 25

11. Calculate the lower quartile from the following data.

X: 22 26 14 30 18 11 35 41 12 32

12. How do you classify modal series.
13. What is mode? Give formula to find out mode in continuous series.
14. Distinguish between Arithmetic mean and weighted mean

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. The monthly income of ten families in a certain locality are given below.

Family :	A	B	C	D	E	F	G
Income in Rs :	30	70	60	100	200	150	300

Calculate the arithmetic mean by

a) Direct method and b) Assumed mean method.

2. Calculate the arithmetic mean from the following data.

X : 5	10	15	20	25	30	35	40
f : 5	7	9	10	8	6	5	2

3. Calculate median from the following data

X :	10	20	30	80	90	100
f :	3	7	6	2	8	4

4. Define weighted mean? How do you calculate it? Explain.

5. Name and define any three statistical average.

6. Calculate Q_1 , and Q_3 from the following data.

22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

7. Calculate median from the following data.

Weight :	40	50	60	70	80	90
No of persons :	3	17	24	16	8	2

8. Calculate mode from the following data

Variables(x) :	6	12	18	24	30	36	42	48
Frequencies (f) :	9	11	25	16	9	10	6	3

9. Define Uni-modal, Bi-modal and multiple modal.

10. Write a note on Quartiles.

11. Write a note on Percentiles.

VII. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Calculate arithmetic mean by direct, assumed mean and step deviation methods for the following data.

40, 50, 55, 78, 58

2. Calculate average marks of the following students using

Marks (x) :	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
No of students (f) :	5	12	15	25	8	3	2

3. Following data relates to daily wages of person working in a factory. Compute the median daily wages.

Daily wages in Rs (x) : 55-60 55-50 45-50 40-45 35-40 30-35 25-30 20-25

No of workers (f) : 7 13 15 20 3 33 28 14

4. Find median of the following data.

Wages	60-70	50-60	40-50	30-40	20-30
No of workers:	7	21	11	6	5

5. Calculate Q_1 , Q_2 and Q_3 from the following data.

15, 21, 26, 30, 40, 45, 50, 54, 60, 65, 70

6. Calculate Q_1 , Q_2 , and Q_3 from the following data.

22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

7. Calculate the value of a worker family's monthly modal income from the following data.

Income per month (in Rs) x : 45-50 40-45 35-40 30-35 25-30 20-25 15-20 10-15

No of families (f) : 97 95 90 80 60 30 12 4

8. Calculate mode from the following distribution.

Daily wages : 10-20 20-30 30-40 40-50 50-60 60-70

No of workers : 7 11 18 12 9 6

VIII. Project oriented question (5 marks)

- As per recorded temperature per two hours in a day from 6 am to 6 pm, calculate the range and mean temperature of a day.

CHAPTER – 6**MEASURES OF DISPERSION****I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).**

1. Inter - quartile range is based upon middle _____ of the values in a distribution.
 - a) 30%
 - b) 20%
 - c) 50%
 - d) 25%
2. For Q.D., we need to calculate values of Q_3 and _____
 - a) Q_2
 - b) Q_4
 - C) Q_1
 - d) Q_0
3. Coefficient of Range =
 - a) $\frac{L-S}{L+S}$
 - b) $\frac{R-L}{R+L}$
 - c) $\frac{L+S}{L-S}$
 - d) None of the above
4. What is the graphical measure available to measure dispersion.
 - a) Lorenz curve
 - b) Marshal curve
 - c) Production curve
 - d) None of the above

II. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is Dispersion?
2. How do Range and quartile deviation measure the dispersion?
3. How do means deviation and standard deviation measure the dispersion?
4. Give the meaning of standard deviation.
5. Write the formula two calculate coefficient of variation.

III. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Which quartiles are used to calculate inter quartile range? Give the formula of it?
2. What is mean deviation? Which average is used to find it?

IV. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Quartile Deviation (Q.D)

2. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Quartile Deviation (Q.D)

3. The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Mean Deviation from Mean

4. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Mean Deviation from Mean.

5. The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Mean Deviation from Median.

6. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Mean Deviation from Median.

7. Calculate the Mean Deviation using mean for the following distribution.

Classes	Frequencies
20-40	3
40-80	6
80-100	20
100-120	12
120-140	9
	50

8. Calculate Q.D. and its coefficient for the following data.

78, 80, 80, 82, 82, 84, 84, 86, 86, 88, 88, 90

9. Calculate mean deviation from mean and its Coefficient for the following data.

100, 150, 200, 360, 490, 500, 600

10. Calculate M.D. from median and its relative measure for the following data.

37, 45, 52, 46, 56, 40, 47, 55, 43

11. Find mean deviation from mean for the following distribution.

Height (Inches)	60	61	62	63	64	65	66	67	68
No. of Persons	2	1	14	29	25	12	10	4	2

12. Calculate coefficient of M.D. from Median for the following frequency distribution.

x	5	6	7	8	9	10
f	8	12	18	8	2	1

13. Find M.D. from mean for the following distribution regarding difference in age (years) between Husband and wife of a particular community.

Difference (Years)	0-2	2-4	4-6	6-8	8-10	10-12
f	220	345	452	280	63	10

14. Find the standard deviation for the following data:

8, 9, 15, 23, 5, 11, 19, 8, 10, 12.

15. Find standard deviation of the following data by deviation method.

25, 50, 45, 30, 70, 42, 36, 48, 34, 60.

V. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Standard Deviation and Coefficient variation.

2. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Standard Deviation and Coefficient variation.

3. A batsman is to be selected for a cricket team. The choice is between X and Y on the basis of their scores in five previous tests which are:

X	25	85	40	80	120
Y	50	70	65	45	80

Which batsman should be selected if we want,

- (i) a higher run getter, or
- (ii) a more reliable batsman in the team?

4. Calculate the Standard Deviation for the following distribution.

Classes	Frequencies
20-40	3
40-80	6
80-100	20
100-120	12
120-140	9
	50

5. Calculate Coefficient of Q.D for the following distribution.

Wages(Rs) 60-64 64-68 68-72 72-76 76-80 80-84 84-88

No. of workers 12 18 16 14 12 8 8

6. Calculate Q.D and its relative measures for the following distribution.

Variable 20-29 30-39 40-49 50-59 60-69 70-79

f 144 182 306 96 42 34

7. Calculate the standard deviation and variance for the following distribution by deviation method

X 8 11 17 20 25 30 35

f 2 3 4 1 5 7 3

8. Calculate the SD for the following frequency distribution of heights of 30 persons by direct method.

Height(cm)	155-160	160-165	165-170	170-175	175-180	180-185	185-190
No. of persons	1	6	6	6	6	3	2

9. Calculate the SD for the following frequency distribution of heights of 30 persons by step deviation method. Height (cm)

Height (cm)	155-160	160-165	165-170	170-175	175-180	180-185	185-190
No. of persons	1	6	6	6	6	3	2

CHAPTER – 7**CORRELATION****I. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).**

1. What is correlation?
2. What is Scatter diagram?
3. Write the formula for Spearman's rank correlation

II. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Why is r preferred to covariance as a measure of association?
2. Mention types of correlation.
3. What is negative correlation? Give an example.
4. What is positive correlation? Give an example.
5. What is perfect positive correlation and perfect negative correlation?
6. Give an example where correlation does not exist.
7. Mention different techniques for measuring correlation.
8. Mention which type of correlation is associated with
 - a) Production and price of vegetable
 - b) Temperature and sale of ice-creams
9. Interpret the values of r as 1, -1 and 0
10. Why does rank correlation coefficient differ from Pearsonian correlation coefficient?
11. What is causation? Does correlation imply causation?

III. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Calculate the correlation between the heights of fathers in inches (x) and their sons (y)

X 65 66 57 67 68 69 70 72

Y 67 56 65 68 72 72 69 71

2. Calculate the correlation coefficient between X and Y and comment on their relationship:

X -3 -2 -1 1 2 3

Y 9 4 1 1 4 9

3. Calculate the correlation coefficient between X and Y and comment on their relationship

X 1 3 4 5 7 8

Y 2 6 8 10 14 16

4. Mention the properties of correlation Coefficient (any four)

5. Draw scatter diagram and conclude about correlation

X 10 20 30 40 50 60 70 80

Y 25 20 25 35 40 35 50 45

6. Draw scatter diagram and interpret.

X 1 2 3 4 5 6

Y 2 4 6 8 10 12

7. Draw scatter diagram and comment about correlation

X 3 6 7 9 10 13 15

Y 20 18 14 11 9 10 6

8. Calculate the product moment coefficient of correlation between the following marks (out of 10) in statistics and Mathematics of six students.

Student	1	2	3	4	5	6
Statistics (x)	7	4	6	9	3	8
Mathematics (y)	8	5	4	8	3	6

IV. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Calculate Karl Pearson's coefficient of correlation for the following data using step deviation method

X 300 350 400 450 500 550 600 650 700

Y 800 900 1000 1100 1200 1300 1400 1500 1600

2. Calculate Karl Pearson's coefficient of correlation from the following data using step deviation method and comment on the result.

X 12 14 16 18 20 22 24 28 30

Y 36 33 30 27 24 21 18 15 12

3. Calculate the coefficient of rank correlation.

X 18 28 35 44 35 26 37 48

Y 83 51 34 34 34 28 46 47

CHAPTER – 8

INDEX NUMBERS

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Index number is a
 - a) Measure of relative changes
 - b) A special type of an average
 - c) A percentage relative
 - d) All the above
2. The formula $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times 100$ is given by
 - a) Laspeyre
 - b) Paasche
 - c) Marshal
 - d) Fisher
3. State the basic difficulty in constructing index numbers
 - a) Selection of commodities
 - b) Selecting of base year
 - c) Selection of prices
 - d) All of these
4. In index number of which year price is assumed to be 100
 - a) Current year
 - b) Base year
 - c) Selection of prices
 - d) none of these
5. Index numbers are related to
 - a) General problems
 - b) No problem
 - c) Particular problem
 - d) none of these
6. Laspeyer's index is based on
 - a) Base year quantity
 - b) Current year quantity
 - c) Both of them
 - d) Average of current and base
7. Paasche's index is based on
 - a) Current year quantity
 - b) Base year quantity
 - c) Both of them
 - d) None of these
8. Purchasing power of money is equal to
 - a) Price index
 - b) $\frac{1}{cost\ of\ living\ index}$
 - c) Quantity index
 - d) Wages
9. Consumer price index is also known as
 - a) Price of living Index
 - b) Cost of living index
 - c) Consumer Price index
 - d) All of these.

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Index numbers help in framing of
2. Index numbers are expressed in
3. Inflation affects theof common people.
4. The rise in sensex reflects the of the economy.
5. The CPI measure the average change is
6. A weighted aggregative price index using quantities as weights.
7. Using current year quantities as weights is known as.....
8. Index number becomes a when the relative importance of items is taken care of
9. P_1 and P_0 indicate the price of the commodity in the current and period respectively.

III. Match the following: (total 5 marks).

A

CPI
WPI
IPI
API
PPI

B

a) Producer Price Index
b) Agriculture Price Index
c) Consumer Price Index
d) Wholesale Price Index
e) Industrial Production Index

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is an index number?
2. State any one feature of index number.
3. Define base year.
4. What is price relative?
5. Where can we get some important index numbers such as CPI, WPI, IIP etc.
6. Define current year?
7. What is inflation?
8. Give the formula to calculate the weekly inflation rate.
9. Write the formula to calculating index of industrial production.
10. In which index number there is a relative importance of the items.
11. Which item having the highest weight in CPI for industrial worker?
12. What does wholesale prices index indicate?

13. What does consumer price index number reflect?
14. Mention the types of price index numbers.
15. What is the difference between unweighted and weighted index numbers?
16. What is SENSEX
17. Which index industrialists use in recent times instead of wholesale price index?

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Write any four features of index numbers.
2. What is price index number? Mention its types.
3. Why the simple aggregative price index is of limited use?
4. Mention some important index numbers?
5. What is consumer price index number? How do you calculate it?
6. What is wholesale price index? Write its drawbacks.
7. What is industrial production index? Which year is the base for their index on India.
8. What does Agricultural production index indicate? How much weight is given to food in their index.
9. What does indicate SENSEX? Is it a guide to investor?
10. Name some index numbers. Where can we get these index numbers?

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Explain the features of index number?
2. Mention the difficulties in construction of consumer price index.
3. Calculate weighted average of price relative index from the following data.

Items	Weight in %	Base year Price (Rs)	Current year Price(Rs)
A	40	2	4
B	30	5	6
C	20	4	5
D	10	2	3

4. Write a note on SENSEX.
5. Compute the cost of living index number for the following data.

Commodities	Q_0	P_0	P_1
Wheat	20	10	12

Rice	5	30	35
Ghee	2	20	30
Sugar	4	25	40

6. Calculate index numbers from the following data by Laspeyer's method.

Commodity	P ₀	Q ₀	P ₁	Q ₁
A	8.0	5	10	11
B	8.5	6	9	9
C	9.0	4	12	6

7. Calculate Paasche's index numbers from the following data.

Item	P ₀	Q ₀	P ₁	Q ₁
A	6	50	10	56
B	2	100	2	120
C	4	60	6	60
D	10	30	12	24
E	8	40	12	36

VII. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Explain the uses of Index number.
2. Explain the difficulties in Construction of consumer price index number.
3. Write a short note on CPI, WPI and IIP.
4. Explain the uses of consumer price index numbers.
5. Calculate price index number by
 - a) Laspeyer's method
 - b) Paasche's method

Commodity	1990		1995	
	Price	quantity	Price	quantity
A	20	15	30	20
B	15	10	20	15
C	30	20	25	10
D	10	5	12	10

VIII. Project oriented question (5 marks)

1. Record the daily expenditure, quantities bought and prices paid per unit, of the daily purchases, such as rice, toor dal, tomato, onion and milk of your family for two weeks. How has the price change affected your family.

CHAPTER – 9**USE OF STATISTICAL TOOLS****I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).**

1. Use of statistical tools helps to
 - a) Developing a project
 - b) Determining a project
 - c) Marketing
 - d) production
2. Developing a project helps to
 - a) Consumption
 - b) distribution
 - c) Collecting data
 - d) Analyzing data and suggesting improvement in a system
3. The first step in making a project
 - a) Analysis and interpretation
 - b) Collection of data
 - c) identifying a problem
 - d) organization of data.
4. Bibliography indicates
 - a) Primary sources
 - b) Secondary sources
 - c) Oral resources
 - d) T.V news
5. Developing a project helps to predict future prospects and suggestion relating to
 - a) Growth and Govt policies
 - b) Past things
 - c) invisible crisis
 - d) collection of data

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. The data can be presented with the help of
2. Survey helps to determine the method of collection of
3. The knowledge of various statistical tools is necessary for
4. The choice of target groups is very important while preparing the
5. Postal questionnaire must have a giving details about the purpose of inquiry

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. Why do we need statistical tools?
2. Mention the last step in developing a project.
3. What does bibliography indicate?
4. What is a project?

5. What is consumer awareness?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the name of any four statistical tools.
2. Write the first four steps in developing a project.
3. Write the role of questionnaire in developing a project

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Write the importance of statistical tools.
2. Explain any three steps in developing a project.
3. Write a note on sample project

CHAPTER – 1

INDIAN ECONOMY AND THE EVE OF INDEPENDENCE

I. Choose the correct answers (Each question carries one mark)

1. Whose estimate of per capita income of India during colonial period was considered very significant.

(a) Dadabai Naoroji,	(b) V.K.R.V Rao,
(c) William Digby	(d) R.C.Desai.
2. Railway transport introduced in India in the Year _____

(a) 1835	(b) 1776
(c) 1850	(d) 1853
3. The present 'Life Expectancy' of India is _____

(a) 32.4 Years	(b) 63.6 Years
(c) 64.8 Years	(d) 66.9 Years
4. During British rule more Than half of India's foreign trade was restricted to _____

(a) Britain	(b) Iran
(c) China	(d) Srilanka
5. In India census is carried out once in

(a) 5 years	(b) 10 years
(c) 1 years	(d) 2 years

II. Fill in the blank (Each question carries one mark)

1. The share of workforce remained in agriculture during British rule was _____
2. Before Independence the India's Jute industries concentrated in _____ part of the country.
3. Under colonial rule the cotton textile industries dominated by _____
4. _____ is the year of second stage of demographic transition of India.
5. _____ transport is considered as the most important contribution of British rule.

I. Answer the following question in a word/sentence (Each question carries one mark)

1. Name the important 'Revenue Settlement System' during British rule.
2. TISCO – Expand.
3. What is 'Capital Goods Industries'?
4. When was the official census carried out in India?
5. Why did the colonial Government banned canal transport?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. What was the objective of the economic policies pursued by the colonial Govt. in India?
2. List out the important export goods of India before Independence.
3. What were the Main causes of India's agricultural stagnation during the colonial period?
4. Name the modern industries which were in operation in our country at the time of Independence.
5. State the features of India's Pre - Independence occupational structure.
6. Mention the economic activities confined to public sector in pre-independence India.
7. What are the infrastructure facilities developed during colonial rule.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. The traditional handicraft industries were ruined under British rule' Justify this statement.
2. Indicate the volume and direction of trade at the time of Independence.
3. Explain the demographic profile of India during the colonial period.
4. What do you understand by the 'drain of Indian wealth' during colonial period?

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the Status of India's agriculture during British rule.
2. 'India could not develop a sound Industrial sector under colonial rule' Justify the Statement.
3. Write a note on development of infrastructure in India during the colonial period.
4. Were there any positive contributions made by the British in India? Discuss.

CHAPTER – 2**INDIAN ECONOMY 1950-1990****I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)**

1. Which is not the goal of five year plans

(a) Growth	(b) Modernization
(c) Self-efficiency	(d) Self-reliance
2. First phase of Green Revolution achieved approximately

(a) Mid 1960 – Mid 1970	(b) 1950 – 1960
(c) Mid 1970 – Mid 1980	(d) 1970 – 1980

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. Chairperson of planning commission _____
2. Small Scale Industries use more of _____ than large scale industries.
3. Regional equality was the main purpose of _____

III. Match the Following (Each question carries one mark)

A	B
1. Prime Minister	A. Seeds that give large proportion of Output
2. Quota	B. Chairperson of the Planning Commission
3. Land Reforms	C. Quantity of goods that can be imported
4. HYV Seeds	D .The monetary assistance given by government for production activities
5. Subsidy	E. Improvements in the field of agriculture to increase its productivity

IV. Answer the following question in a word / sentence each. (Each question carries one mark)

1. Define planning.
2. What do you mean by Land Reforms?
3. What is Marketed Surplus?
4. Give the meaning of Land Ceiling
5. Mention any one Public Sector Industry.
5. Give the meaning of Gross Domestic Product.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. What are the goals of five year plans?

2. What is the meaning of Modernization?
3. Why do the farmers need subsidies and what are its purposes?
4. Write the meaning of Land ceiling and mention its purpose.
5. Write the two advantages of Small Scale Industries.
6. What do you mean by Green Revolution? How was it possible?
7. Why the State had to play an extensive role in promoting industrial sector.
8. Give the meaning of tariffs and quotas.

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Growth with Equity is one of the objectives of planning. Justify.
2. Write a short note on land reforms in India.
3. Give the meaning and the importance of Small –Scale Industries.

VII. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Write a short note on Green Revolution..
2. Write the economic justification of the policy of Subsidies.
3. Briefly explain the goals of Five Year Plans.
4. Briefly explain the Trade Policy of the Government during 1950 – 1990.
5. Explain the effects of economic policies on industrial development.

CHAPTER – 3**LIBERALASATION, PRIVATISATION AND GLOBALASATION****I. Fill in the blanks. (Each question carries one mark)**

- 1) Reforms were Introduced during _____
- 2) RBI regulates _____ Sector
- 3) WTO was founded in -----
- 4) Taxes on incomes of individuals is called _____

II. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

- 1) What is Liberalization?
- 2) Give the meaning of Privatization?
- 3) What is Globalization?
- 4) Expand I.B.R.D.
- 5) Expand GATT.
- 6) Give the meaning of Direct Tax
- 7) What do you mean by Out Sourcing?
- 8) Who regulates the financial Sector?

III. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

- 1) Give the meaning of Industrial Licensing.
- 2) Mention four Objectives of Trade Policy.
- 3) What is Fiscal Policy?
- 4) What are the Services of out Sourcing?
- 5) What do you mean by Disinvestment?

IV. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

- 1) Briefly explain the back ground of Economic Reforms in India.
- 2) Write a note on WTO.
- 3) Write a note on Trade and Investment policy reforms.
- 4) Briefly explain the financial sector reforms.
- 5) Write a short note on outsourcing.

V. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries four marks)

- 1) Briefly explain the important areas of Liberalization.
- 2) Briefly explain the effects of reforms on Agricultural sector.

VI. Project - Oriented Question (Five Marks)

1. Give appropriate examples for the following

Nature of the product	Name of foreign company
Biscuits	-----
Shoes	-----
Computers	-----
Cars	-----
TV and Refrigerators	-----
Stationary	-----

Now find out if these companies which are mentioned above existed in India before 1991 or came after the new economic policy.

CHAPTER – 4
POVERTY

I. Choose the correct answer. (Each question carries one mark)

1. Poverty Line separates

a) Poor and non-poor	b) Rich and non-rich
c) Poor and Weak	d) None of the above.
2. In pre-independent India, he was the first to discuss the concept of poverty line.

a) Dadabhai Naoraji	b) Gopala Krishna Gokhale
c) Vinobha bave	d) Vinoda Bai
3. Some are rich most of the time but may sometime have a patch of bad luck. they are called

a) Occasionally Poor	b) Usually Poor
c) Always Poor	d) None of the above
4. The act provides guaranteed wage employment to every poor household for minimum of 100 days in a year is called.

a) PMRY	b) SJSRY
c) MGNREGA	d) SGSY

II. Fill in the blanks. (Each question carries four marks)

1. The causes of poverty lie in the institutional and _____ factors that mark the life of the poor.
2. Most poverty alleviation programmes implemented are based on the perspective of the _____
3. _____ impoverished millions of people in India.
4. Economists identify the poor on the basis of their occupation and _____

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. Give the meaning of poverty.
2. Why the poor are physically weak?
3. Who are the churning poor?
4. Define poverty line as per planning commission.
5. What is 'Head count Ratio'?
6. What programme has the government adopted to help the elderly people and poor and destitute women?

7. Suppose you are from a poor family and you wish to get help from the government to set up a petty shop under which scheme will you apply for assistance?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Poverty has many dimensions. How it has to be looked at?
2. List the features of poorest households.
3. Who are the urban poor? Give examples.
4. Who are the rural poor ? Give examples.
5. What are the social factors that trigger and perpetuate the poverty?
6. Name the states where poverty level is far above the national poverty level.
7. Name the states where poverty level is lower than the national poverty level.
8. How can creation of income earning assets address the problem of poverty?
9. Name the self-employment generation programmes of the government for the poor.
10. Why are employment generation programmes important in poverty alleviation in India?
11. List the programmes that aims at improving the food and nutritional status of the poor.
12. List the factors that prevent the successful implementation of poverty alleviation programmes.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Write the chart of poverty line and give the meaning of chronic poor, Transient poor and non-poor.
2. What do you mean by Growth oriented approach to poverty reduction? Why it is not successful in India.
3. Explain the employment generation programmes of poverty alleviation in India.
4. Explain the programmes that provides minimum basic amenities to the people to reduce the poverty in India.
5. Critically asses the poverty alleviation programmes of the government.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the causes of poverty.
2. Explain briefly the three dimensional programmes adopted by the government to eradicate the poverty in India.

VII. Project Oriented Question (Five Marks)

1. Suppose you are a resident of a village, suggest a few measures to tackle the problem of poverty.

CHAPTER – 5

HUMAN CAPITAL FORMATION IN INDIA

I. Choose the correct answer. (Each question carries one mark)

- 1) Who can work better in the following:

[1] A sick person	[2] An Unhealthy labourer
[3] A person with sound health	[4] None of the above
- 2) India's literacy rate In 2013,

[1] 70 %	[2] 71 %
[3] 74 %	[4] 73 %
- 3) What per cent GDP as estimated by the Tapas Majumdar Committee should spend for education.

[1] 4 %	[2] 6 %
[3] 8%	[4] 5 %
- 4) Education for all,

[1] Still not a distant dream	[2] Still a distant dream
[3] Dream Only	[4] None of the above

II. Fill in the Blanks. (Each question carries one mark)

- 1) Investment on Education is considered as one of the main sources of _____
- 2) Government of India has also started levying a 2 percent of _____ on all union taxes.
- 3) The revenues from education cess has been earmarked for spending on _____
- 4) Health expenditure directly increases the supply of _____ labour force.
- 5) The contribution of the educated person to economic growth is more than that of an _____ person.

III. Match the following (Each question carries one mark)

1) More contribution to National Income	1] Global Growth Centres
2) Deutsche Bank	2] India and the Knowledge economy.
3) World Bank	3] Literacy Rate
4) Educational Achievements	4] illiterate person
5) Better Gender Equity	5] A positive Development
	6] Skilled Labourer
	7] A Negative Development

IV. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

- 1) State the need of investment on human capital.
- 2) Why individuals spend money on education?
- 3) Expand NCERT.
- 4) State the reasons for migration.
- 5) Expand UGC.
- 6) What is the Literacy Rate of India as per 2001 census.
- 7) Expand ICMR.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

- 1) State the meaning of human capital.
- 2) What are the two major sources of human capital in a country?
- 3) What are the indicators of educational achievement in a country?
- 4) Bring Out the differences between human capital and human development.
- 5) What factors contribute to human capital formation?
- 6) What are the various forms of health expenditures?

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

- 1) Education is considered to be an important input for the development of the nation. How?
- 2) How does investment in human capital contribute to growth?
- 3) Bring out the need for on-the-job-training for a person.
- 4) How government organisations facilitate the functioning of schools and hospitals in India?
- 5) Explain the need for acquiring information relating to health and education expenditure.
- 6) Discuss the need for promoting women's education in India.

VII. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

- 1) Discuss the following as a source of human capital formation.

[1] Health Infrastructure	[2] Expenditure on migration.
---------------------------	-------------------------------
- 2) Examine the role of education in the economic development of a nation.
- 3) Trace the relationship between human capital and economic growth.

CHAPTER – 6**RURAL DEVELOPMENT****II. Choose the correct answer (Each question carries one mark)**

1. Most of the agricultural labourers are

(a) rich	(b) middle class
(c) poor	(d) upper class
2. Leather industry and tourism are

(a) Non farm sector.	(b) Farm sector..
(c) other sectors.	(d) Productive activities.
3. The increased milk production can be mainly attributed to the successful implementation of

(a) operation food	(b) operation flood
(c) operation blue	(d) operation fruit.
4. It is an agricultural allied activity

(a) poultry	(b) Cottage industry.
(c) small industry	(d) tourism

II. Fill in the blanks. (Each question carries one mark)

1. The growth of real India is possible only from the development of
2. At the time of independence exploited the small and marginal farmers.
3. farming is free from chemicals.
4. The fishing community regards the water body as.....
5. Trade predominates agricultural market.

III. Match the following. (Each question carries one mark)

A	B
1. NABARD	Milk production
2. Money lender	Institutional source
3. Green Revolution	Fruit production
4. Golden Revolution	Non-institutional force.
5. White Revolution	Food production

IV. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. What is rural development?
2. Give the meaning of agricultural marketing.

3. What is organic farming.
4. Expand PDS.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Name the areas which are challenging and need fresh initiatives' for rural development.
2. Give the meaning of Rural Development.
3. How money lenders exploited the rural farmers.
4. Name the institutional sources of rural credit.
5. Give two examples for alternative market.
6. Name the two life-giving sources of fishing community.
7. Mention the benefits of organic farming.
8. What is the role self-help group in providing rural credit.

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. List out the major problems of rural development.
2. Explain the drawbacks of agriculture market.
3. Write a short note on alternative markets.

VII. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the measures taken by the government to improve the Agricultural Marketing System.
2. Write a short note on the following:
 - a) Horticulture
 - b) Fisheries
3. Write a note on animal husbandry.
4. List out the benefits of organic farming.

CHAPTER – 7

EMPLOYMENT: GROWTH, INFORMATION AND OTHER ISSUES

I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. Those activities which contribute to the gross national product is called
 - a) Social activities
 - b) cultural activities
 - c) Political activities
 - d) Economic activities
2. GDP stands for
 - a) Gross domestic product
 - b) Gross domestic price
 - c) none of the above.
 - d) Gross dollar price
3. Which of the following activity is not considered as productive work
 - a) House hold activities
 - b) Agricultural activities
 - c) Service sector
 - d) Industrial activities
4. Workers who own and operate an enterprise to earn their livelihood is called
 - a) Ministers
 - b) Public servant
 - c) Self employees
 - d) Government doctor.
5. Urban people are mainly engaged in the
 - a) Primary sector
 - b) Service sector
 - c) Mining
 - d) Agriculture
6. India is an
 - a) Industrial country
 - b) Scientifically developed country
 - c) Agrarian nation
 - d) Service developed country
7. Those who are working in the formal sector enjoy
 - a) Economic benefits
 - b) Social security benefits
 - c) Educational advantages
 - d) Cultural benefits
8. Owing to the effort of the following organization Indian Govt initiated modernization and also provision of social security measures to informal sector workers.
 - a) GNP
 - b) NSSO
 - c) ILO
 - d) LPG

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. insisted upon education and training through variety of works including craft.
2. The nature of employment in India is
3. Majority of workforce reside in Area in our country

4. For every 100 Rural females about participate in the employments market.
5. The construction workers are known as
6. When a worker is engaged by some one and paid his /her wages on regular basis is known as _____
8. is the main source of employment for majority of workers in India.
9. The Government protects the rights of workers through
10. In India disguised unemployment can be seen more in sector

III. Answer the following question in a word / sentence each. (Each question carries one mark)

1. Why do people work?
2. Give the meaning of work force?
3. Define worker population ratio.
4. What is informalisation of work force?
5. Define jobless growth?
6. What is meant by Casualisation of work force?
7. Give the meaning of open unemployment.
8. What is seasonal unemployment?
9. Expand ILO.
10. What do you mean by formal sector establishment?
11. What do you mean by informal sector establishment?
12. Expand G D P
13. Expand G N P.

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Who are all included in labour force?
2. What is the difference between labour force and worker force?
3. Why are regular salaried employees more in urban areas than in rural areas?
4. Name any four kinds of unemployment.
5. What is net earnings? How do you get GNP?
6. Who are not included in labour force?
7. Who are self employed? Give two examples.
8. Name the types of rural unemployment.
9. Why does rural work force migrate to urban areas during some part of the year?
10. Name the Three sectors of the economy.

11. Distinguish between formal and Informal sector labourers.
12. What is unemployment according to NSSO?
13. Name the three sources of data regarding unemployment in India.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Write the importance of employment.
2. Analyze the recent trend in sectoral distribution union of work force in India.
3. Discuss the two type of rural unemployment.
4. How does the government generate employment?
5. Write a note on Informal sector.
6. Name the different types of economic activities.
7. What are the problem being faced by the workers of informal sector?

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. What are the types of unemployment in Indian? Discuss any two.
2. What are the main causes of unemployment in India?
3. What do you mean by organized sector? Discuss the reasons for fall in employment in the organized sector.
4. What role does the government play in generating employment opportunities in India?
5. Explain occupational structure of work force.
6. Discuss the informalisation of Indian work force

VII. Project - Oriented Question (Five Marks)

1. Identify the formal and informal workers in the following list
 - 1.A petty shop owner
 2. Hand loom weaver
 3. SBI Cashier
 4. A Street vendor
 5. Government Hospital nurse
 6. Government Primary School teacher
 - 7.Tailor
 8. Revenue Inspector
 9. Police
 - 10 Agricultural labourers

CHAPTER – 8**INFRASTRUCTURE****I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)**

1. Which state in India is popularly known as “God’s Own Country”

A. Kerala	B. Kashmir
C. Goa	D. Himachal Pradesh
2. Which state has achieved Excellency in Information Technology

A. Rajasthan	B. West Bengal
C. Tamilnadu	D. Karnataka

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. Infrastructure facilities can be classified in to. _____ types
2. Indian System of Medicine includes. _____ systems.

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. Mention the state achieved prosperity in Agriculture and Horticulture
2. Identify the state which has achieved Excellency in Literacy
3. Write any one industrially most advanced state in India
4. Why Bengaluru city attracts many multinational companies?
5. What is infrastructure?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. How infrastructure facilities have been classified?
2. What is the meaning of Health?
3. Which are the Economic Infrastructures?
4. Which are the Social Infrastructures?
5. How does Infrastructure help the modern economy?
6. What is the meaning of Global Burden Of diseases?
7. Which are the health indicators?
8. Which are the components of Indian Systems of Medicine?
9. Why do we need energy?

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Explain the role of Infrastructure in the development of a modern economy?

2. Briefly explain the state of Infrastructure in rural India
3. Explain the consumption pattern of commercial energy in India
4. Write a short note on Power/Electricity in India.
5. Explain the state of health infrastructure in India
6. Write a short note on Private health infrastructure in India?
7. Write a short note on Women health in India?

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Write a critical appraisal on the indicators of health and health infrastructure
2. Explain the status of power /electricity in India and what are the challenges in the power sector?
3. Explain the state of infrastructure in India

VII. Project - Oriented question (Five Marks)

1. Name any ten power generating stations in Karnataka.

CHAPTER – 9

ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT EXERCISE

I. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. India supports approximately 17% of the world's population on a mere _____ percent of the world's geographical area.
2. Forests are _____ resource.
3. Thermal power plants emit large quantities of _____

II. Match the following (Each question carries one mark)

1) Non renewable resource	1) sustainable development
2) Bio pest control	2) air pollution
3) Encroachment into forest	3) water resource
4) Industrialization	4) land degradation
5) Renewable resource	5) LPG

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one marks)

1. What is meant by environment?
2. What happens when the rate of resource extraction exceeds that of their regeneration?
3. Give the meaning of renewable resources.
4. What is meant by absorptive capacity of environment
5. What is sustainable development?
6. Expand CNG.

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Mention any four functions of environment
2. What is non renewable resources? Give two examples
3. Classify the following in to renewable and non-renewable resources

a) Trees	b) fish
c) petroleum	d) coal
	e) iron ore f)water
4. List out any four biotic factors of environment
5. What do you mean by carrying capacity of the environment ?
6. Government expenditure on health is increasing. Why?
7. Write any two threats to environment in our country
8. Mention any four strategies to achieve sustainable development.

9. Give the meaning of bio-pest control. Give examples
10. Name the types of medical systems included in AYUSH.

V. Answer the following question twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Explain the functions of environment
2. Is environmental crisis a recent phenomenon? If so why?
3. Explain the supply-demand reversal of environmental resources
4. Explain the suggestions given by Herman Daly to achieve sustainable development.
5. Write a note on Eco-friendly traditional knowledge and practices of our country.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. How do the following factors contribute to the environmental crisis in India ?What problem do they pose for the government?
 - a) Rising population
 - b) Air pollution
 - c) Water contamination
 - d) urbanization
 - e) deforestation
2. India has abundant natural resources. Substantiate the statement.
3. Explain any six strategies for sustainable development.

(Assignment and project oriented questions)

1. Prepare a list of causes of land degradation in India

CHAPTER – 10

DEVELOPMENT EXPERIENCE OF INDIA

A COMPARISON WITH NEIGHBORS

I. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. The Great Leap Forward campaign was initiated in the year -----
2. ----- country has the largest work force in agriculture
3. Both India and Pakistan have followed ----- model of development
4. Life expectancy at birth (years) is highest in -----

II. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. What type of economic system is followed in Pakistan?
2. Mention some examples of regional and global economic groupings.
3. When were reforms introduced in all the three economies-India, China and Pakistan?
4. Give the meaning of infant mortality rate.
5. Who introduced, the Great Proletarian Cultural Revolution ?
6. Between India and China, which country has higher value of Human Development Index?
7. Mention the major reason for the low population growth in China.
8. Name the campaign initiated in China with the aim of industrialisation.
9. Which country has the highest life expectancy?
10. Among China, Pakistan and India, which country has the largest contribution of the service sector to the GDP?

III. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Why are regional and economic groupings formed?
2. What is a Commune system?
3. Give the meaning of Liberty indicator.
4. Write two implications of the ‘ one child norm’ in China

IV. Answer the following question in twelve sentence each. (Each question carries four marks)

1. What are the various indicators of Human development.
2. What similar development strategies have India and Pakistan followed for their respective development paths.

3. Compare and contrast the development of India, China and Pakistan with respect to some salient human development indicators.
4. Write a note on Great Leap Forward campaign of China.

5. Give reasons for the slow growth and re-emergence of the poverty in Pakistan

V. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. China's rapid industrial growth can be traced back to its reforms in 1978. Do you agree? Elucidate
2. What are the various factors that led to the rapid growth in economic development in China
3. Explain the path of developmental strategies followed in Pakistan.
4. Compare and contrast India and China's sectoral contribution towards GDP in 2013. What does it indicate?

VI. Project - oriented question (Five marks)

1. Group the following features pertaining to the economies of India, China and Pakistan under three heads
 - A. Single child norm
 - B. Low fertility rate
 - C. High rate of urbanization
 - D. Mixed Economy
 - E. High fertility rate
 - F. Large Population.
 - G. High density of population
 - H. Growth due to manufacturing sector.
 - I. Growth due to Service
 - J. Low rate of literacy

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ-1

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- I.** ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಒಬ್ಬ ವಕೀಲ, ಅಥವಾ ವೈದ್ಯ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಅಥವಾ ಟ್ರೇಸ್‌ಚಾಲಕ ಇವರುಗಳನ್ನು

ಎ. ಸೇವಾದಾತರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ	ಬಿ. ಧರ್ಮದಾತರು ಎನ್ನುವರು
ಸಿ. ಸೇವಾದಾತರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ	ಡಿ. ಸಮಾಜಸೇವಕರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ
 2. ಕೊರತೆಯು ಇದರ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಎಲ್ಲಾಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ	ಬಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ
ಸಿ. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ	ಡಿ. ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ
 3. ರ್ಯಾಲ್ ನಿಲ್ದಾಣ, ಬಸ್‌ನಿಲ್ದಾಣ, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ದದ ಸರತಿ ಸಾಲು ಇದರ ಕರುಹುಗಳಾಗಿವೆ.

ಎ. ಪ್ರಚಾರ	ಬಿ. ಕೊರತೆ
ಸಿ. ಅಪರಿಮಿತ	ಡಿ. ಪ್ರಮಾಣ
 4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪರ್ಯಾಯ ಬಳಕೆಯು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಉದ್ದವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ. ಹಕ್ಕು	ಬಿ. ಬೆಲೆ
ಸಿ. ಆಯ್ದು	ಡಿ. ಅವಕಾಶ
 5. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವು _____ ಮಾನವನ ಅರ್ಥಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಎ. ದ್ಯುನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ	ಬಿ. ವಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ
ಸಿ. ಏರೋಷ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ	ಡಿ. ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ
- II.** ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಶಫಲವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ನೀವು ಸರಕಗಳನ್ನು ಲಿರೀಡಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು
 2. ನೀವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು
 3. ನೀವು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
 4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಆದರೆ ಬಯಕೆಗಳು _____
 5. ದತ್ತಾಂಶಗಳು, ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಸಮೀಕರಣಗಳು _____ ದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- III.** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಅಲ್ತ್ರೋ ಮಾರ್ಫಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು?
 2. ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು?
 3. ಆರ್ಥಿಕ ದತ್ತಾಂಶವೆಂದರೇನು?
 4. ಯಾವ ವಿಷಯವು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಮರ್ಥರನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

5. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನವು 1974–75ರಲ್ಲಿ 39.58 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಂದ 1984–85ರಲ್ಲಿ 58.64 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಳವಾಯಿತು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕವೇ? ಅಥವಾ ಗುಣಾತ್ಮಕವೇ? ಗುರುತಿಸಿ.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
2. ಗುಣಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
3. ನೀವು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಎರಡು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
4. ಪರ್ಯಾಯ ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ನೀವು ಶ್ರೃಂತಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಿ.
2. ಸಂಶೂಲಾಸ್ತದ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.
3. ಕೊರತೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಸಂಶೂಲಾಸ್ತವು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನೇರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-2

ದತ್ತಾಂಶ್ಚ ತಂತ್ರಃಣಿಂ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧನಾವು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ?

ಎ. ಜನಗಣತಿ	ಬಿ. ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ
ಸಿ. ಆವಿಷ್ಕಾರ	ಡಿ. ವಿಶೇಷಣಿ
2. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದೋಷಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಗಂಬಿರವಾದುದು?

ಎ. ಮಾದರಿ ಆಯ್ದುಯ ದೋಷಗಳು	ಬಿ. ಮಾದರಿ ಆಯ್ದುಯಲ್ಲದ ದೋಷಗಳು
ಸಿ. ದತ್ತಾಂಶದ ದೋಷಗಳು	ಡಿ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳು.
3. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡುವಂತಹ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ.

ಎ. ದೂರವಾಣಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ	ಬಿ. ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ರವಾನೆ
ಸಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ	ಡಿ. ಇ-ಮೇಲ್.

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತೆ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಶೋಧಕನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ _____ಎಂದು ಹೆಸರು.
2. ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಶನ _____
3. ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಸಂದರ್ಶನದ ವಿಧಾನ _____
4. ಅನ್ವಯಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ _____
5. ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯ _____ವರ್ಣಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಒಟ್ಟು 5 ಅಂಕಗಳು)

ಅ

1. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ
2. ಅಂಚೆಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ
3. ದೂರವಾಣಿ ಸಂದರ್ಶನ
4. ಪ್ರೇಲೆಂಟ್ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
5. ಜನಗಣತಿ

ಬಿ

ಮಾರ್ವಭಾವಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ
ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ	ಕಳೆದು ಹೋಗುವಿಕೆ
ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ	ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಚಲಕ ಎಂದರೇನು?
2. “ಜನಗಣತಿ” ಅಥ ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು?
4. ಮಾದರಿ ಆಯ್ದುಯ ದೋಷ ಎಂದರೇನು?
5. NSSO ವಿಸ್ತರಿಸಿ

6. CSO ವಿಸ್ತರಿಸಿ
 7. DGCIS. ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- V.** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ದತ್ತಾಂಶದ ಎರಡು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿ.
 2. ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 3. ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 4. ಜನಗಣತಿ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರೆಯಿರಿ.
 5. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 6. ವ್ಯುಲಟ್‌ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಅಧ್ಯ ತಿಳಿಸಿ.
- VI.** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಲಾಟರಿ ವಿಧಾನವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಿಶ್ಚಿತ (ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ) ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆಯೆ? ವಿವರಿಸಿ.
 2. ಜನಗಣತಿಗಿಂತ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆಯೆ? ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡಿ.
 3. ಮಾದರಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
 4. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿ ಎಂದರೇನು? ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)**
1. ನೀವು ಒಬ್ಬ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ್ವೆ, ನೀವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೂಟ್‌ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ— ५

ದತ್ತಾಂಶ್ವರ ಸಂಘಟನೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವರ್ಗ ಮಧ್ಯಬಿಂದುವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಸರಾಸರಿ.

ಬಿ. ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಗುಣಲಭಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸಿ. ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.

2. ಎರಡು ಚಲಕಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುವರು.

ಎ. ಏಕ ಚಲಕ ವಿಶರಣೆ.

ಬಿ. ದ್ವಿಚಲಕ ವಿಶರಣೆ

ಸಿ. ಒಹುಚಲಕ ವಿಶರಣೆ.

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

3. ವರ್ಗಿಕ್ಯತ ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವು ಇದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ಎ. ಪ್ರಾಪ್ತಂಕಗಳ ಸೇಜ ಮೌಲ್ಯಗಳು.

ಬಿ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈ

ಸಿ. ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿ.

ಡಿ. ವರ್ಗ ಮಧ್ಯಬಿಂದು.

3. ಹೊರತಾದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಂಶರದಲ್ಲಿ,

ಎ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಬಿ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿ. ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಡಿ. ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

4. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ,

ಎ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಶ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಶ ಸರಾಸರಿ.

ಸಿ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಶ ಅನುಪಾತ.

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಬೋಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಗಿಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ----- ಎಂದು ಕರೆಯವರು.

2. ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಗಿಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ----- ಎಂದು ಕರೆಯವರು.

3. ವರ್ಗದ ಎರಡು ಮುಕಿಗಳನ್ನು ----- ಎಂದು ಕರೆಯವರು.

4. ----- ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿದೆ.

5. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣದ ----- ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

6. ಅಸತತ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆಯನ್ನು ----- ಎಂದು ಕರೆಯವರು.

7. ----- ಒಂದೇ ಚಲಕದ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆಯಾಗಿದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕಚ್ಚಿ ದತ್ತಾಂಶೆ ಎಂದರೇನು?
2. ದತ್ತಾಂಶದ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಿಕರಣ ಎಂದರೇನು?
3. ದತ್ತಾಂಶದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಿಕರಣ ಎಂದರೇನು?
4. ವರ್ಗವಿಧಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
5. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮುದ್ಯಬಿಂದು ಎಂದರೇನು?
6. ಏಕಚಲಕ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆ ಎಂದರೇನು?
7. ದ್ವಿಚಲಕ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆ ಎಂದರೇನು?
8. ಅನುವಿನ್ಯಾಸ ಎಂದರೇನು?
9. ಕಾಲಶ್ರೇಣಿ ದತ್ತಾಂಶ ಎಂದರೇನು?
10. ಸಾಫ್ತಾನುಸಾರ ವರ್ಗಿಕರಣ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಜಲಕದ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಹೊರತಾದ ಮತ್ತು ಸಮಾವಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ.
3. ದತ್ತಾಂಶದ ವರ್ಗಿಕರಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
4. ಮುದ್ಯಬಿಂದುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರ ತಿಳಿಸಿ.
5. ಆವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು?

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನಶಿಸಿಹೋಗುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು?
2. ಸತತ ಮತ್ತು ಅಸತತ ಜಲಕಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
- 3 ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣದ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 70 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಳಿಸಿದ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ತಾಳಿ ಗುರುತುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.
- 28,17,15,22,29,21,23,27,18,12,7,2,9,4,1,8,3,10,5,20,16,12,8,4,33,27,21,15,3,36,27,21,15,3,37,16,2
8,9,2,4,6,32,31,29,18,14,13,15,11,9,7,1,5,37,32,23,24,20,19,25,19,25,19,20,6,9,30.
2. ಅಸಮಾನ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶರಣೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
3. ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ-4

ದರ್ಶಾಂಶಗಳ ವಿರೂಪಣೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ಗುಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ, ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ

ಎ. ಭೌತಿಕ ಸಾಫ್ಟ್‌ಮಾನ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

ಬಿ. ವಯಸ್ಸು, ವಯಸ್ಸರ, ಉತ್ಸಾಹನೆ, ಆದಾಯ, ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಸಿ. ಗಂಟೆ, ದಿನ, ವಾರ, ತಿಂಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಯ

ಡಿ. ಗ್ರಾಮ, ನಗರ, ವಿಭಾಗ, ತಾಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳು

2) ಆಯತ ಚಿತ್ರವು ಒಂದು

ಎ. ಒಂದು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

ಬಿ. ಎರಡು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

ಸಿ. ಮೂರು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

ಡಿ. ನಾಲ್ಕು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

3) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭಜಕೃತಿಯನ್ನು ಈ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಎ. ಅವರ್ಗಿಕ್ಯತ ದತ್ತಾಂಶ

ಬಿ. ವರ್ಗಿಕ್ಯತ ದತ್ತಾಂಶ

ಸಿ. ಎರಡೂ ರೀತಿಯ ದತ್ತಾಂಶ

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

4) ಆಯತ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವ ಯಾವ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಸರಾಸರಿ

ಬಿ. ಬಹುಲಕ

ಸಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

5) ಚೂಪು ಭಾವಣೆಗಳು ಇದನ್ನು ರೇಖಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಎ. ಬಹುಲಕ

ಬಿ. ಸರಾಸರಿ

ಸಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭತ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ಕೋಷ್ಟಕ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನುರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2) ಅಂಕಗಣರೀತಿಯ ರೇಖಾ ನಕ್ಷೆಯನ್ನುಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು

3) ಘಟಕ ಸ್ತುಂಭ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನುಎಂದು ಕರೆಯುವರು

4) ಕೋಷ್ಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವುನ್ನು ಬಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಪರ್ಯಾಯ ನಿರೂಪಣೆ ಎಂದರೇನು?

2) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭಜಕೃತಿ ಎಂದರೇನು?

3) ಕಂಬಸಾಲು ಶಿರೋನಾಮೆ ಎಂದರೇನು?

4) ಅಡ್ಡಸಾಲು ಶಿರೋನಾಮೆ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೋಷ್ಟಕ ರೂಪೀಕರಣ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
2. ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.
3. ಸಮಯಾನುಸಾರ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ನೀಡಿ.
4. ಸಾಫ್ತಾನಾನುಸಾರ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?
5. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಡುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪೈ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ವಿವರಿಸಿ.
6. ಆವೃತ್ತಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವಿರಿ?
7. ಅಂಕಗಳಿಗೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವಿರಿ?
8. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಯಾವ ದತ್ತಾಂಶವು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ?
 - ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮಳೆ
 - ದೆಹಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಧರ್ಮಾನುಸಾರ ರಚನೆ

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

- 1) ಒಂದು ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
- 2) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಹುಸ್ತಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿ.

ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯರಾಜ್ಯಗಳು	2001ರಲ್ಲಿ ಶಾಕ್ತರತೆ	1991ರಲ್ಲಿ ಶಾಕ್ತರತೆ
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	60.5	44.1
ಬಿಹಾರ	47.0	37.5
ಗುಜರಾತ್	69.1	61.3
ಕರ್ನಾಟಕ	66.6	56.0
ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	63.7	44.7
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	76.9	64.9
ಪಂಜಾಬ್	69.7	58.5
ತಮಿಳುನಾಡು	73.5	62.7
ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	56.3	40.7

- 3) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಒಂದು ಪೈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಉದ್ಯೋಗ ಸಾಫ್ತಾನಮಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಸಾಫ್ತಾನಮಾನ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಸೀಮಾಂತ ಕೆಲಸಗಾರರು	9
ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರು	13
ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲದವರು	62

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

- 1) ಕೋಷ್ಟಕೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಕೋಷ್ಟಕದ ಭಾಗಗಳು ಯಾವುವು? ವಿವರಿಸಿ
- 2) ಸಂಘಟಕ ಸ್ತಂಭರೇಖಾಚಿತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಘಟಕ ಸ್ತಂಭರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಬಿಹಾರದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳ ಲಿಂಗಾನುಸಾರ(ಶೇಕಡಾವಾರು) ದಾಖಿಲಾತಿ

ಲಿಂಗ	ದಾಖಿಲಾತಿ(%)	ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದವರು
ಹುಡುಗರು	91.5	8.5
ಹುಡುಗಿಯರು	58.6	41.4
ಒಟ್ಟು	78.0	22

- 3) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭುಜಾಕ್ಷರಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ
- 4) ಚೂಪು ಭಾವಣೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ
- 5) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಳಿತೀಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾರತದ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು(100 ಕೋಟಿ ರೂಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ರಘುಗಳು	ಆಮದುಗಳು
1980–81	67	125
1984–85	117	171
1990–91	326	432
1994–95	827	900

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪೈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

 - ಅ) ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು
 - ಬ) ವೇತನದಾರರು
 - ಕ) ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

ಅಧ್ಯಾಯ— ೫

ಕೆಂಪ್ರಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಹಾಜರಿಗಳು

- I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದ ಅಂಕಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 10, 20, 30, 40 ಮತ್ತು 50 ಆದರೆ ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿ ಮೌಲ್ಯವೆಷ್ಟು?

ಎ. 35	ಬಿ. 30	ಸಿ. 25	ಡಿ. 40
-------	--------	--------	--------
 - $\bar{X} = \frac{\Sigma x}{N}$ ಎಂಬುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ

ಎ. ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿ	ಬಿ. ಬಹುಲಕ
ಸಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ	ಡಿ. ಗುಣೋತ್ತರ ಸರಾಸರಿ
 - ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯ ಕೆಂಪ್ರಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನವೆಂದರೆ

ಎ. ಬಹುಲಕ	ಬಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ	ಸಿ. ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿ	ಡಿ. ಶತಾಂಕ
----------	-------------	--------------------	-----------
 - ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ?

ಎ. Q_1	ಬಿ. Q_3	ಸಿ. Q_4	ಡಿ. Q_2
----------	-----------	-----------	-----------
 - ಶತಾಂಕಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತದೆ?

ಎ. 100	ಬಿ. 75	ಸಿ. 25	ಡಿ. 50
--------	--------	--------	--------
 - ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಮಾಪನಗಳಾಗಿದ್ದು ಅದು ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ?

ಎ. 2	ಬಿ. 4	ಸಿ. 1	ಡಿ. 3
------	-------	-------	-------
 - ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಲನೆಗಳ ಮೊತ್ತವು ಏನಾಗಿರುತ್ತದೆ?

ಎ. ಶೂನ್ಯ	ಬಿ. ಕನಿಷ್ಠ	ಸಿ. ಒಂದು	ಡಿ. ಗರಿಷ್ಟ
----------	------------	----------	------------
 - ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವದನುಸಾರ ತೊಕವನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿ	ಬಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ	ಸಿ. ಶೂಕ್ತ ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿ	ಡಿ. ಬಹುಲಕ
-------------------	-------------	--------------------------	-----------
 - ಮಧ್ಯಾಂಕವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ?

ಎ. ಎರಡು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ	ಬಿ. ಅನುಮ ಭಾಗಗಳಾಗಿ
ಸಿ. ಎರಡನೇ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಒಂದನೇ ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು	ಡಿ. ಒಂದನೇ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಎರಡನೇ ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು
 - ಯಾವ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಧ್ಯದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಮಧ್ಯಾಂಕ	ಬಿ. ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿ
ಸಿ. ಶೂಕ್ತ ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿ	ಡಿ. ಬಹುಲಕ
 - ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಮೀಕರಣವಾಗಿದೆ?

ಎ. $2 \frac{(N+1)}{0} \text{ನೇ } \text{ಅಂಶ}$	ಬಿ. $\frac{(3N+1)}{2} \text{ನೇ } \text{ಅಂಶ}$
--	--

ಸಿ. $\frac{(N+1)}{2}$ ನೇ ಅಂತ

ಡಿ. $\frac{(N+1)}{2}$ ನೇ ಅಂತ

12. ಐದು ಜನ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೂಲಿಯು 10, 20, 30, 35 ಮತ್ತು 38 ಆದರೆ ಅವರುಗಳ ಮಧ್ಯಾಂಕದ ಕೂಲಿ ಏನು?

ಎ. ರೂ. 20

ಬಿ. ರೂ. 10

ಸಿ. ರೂ. 35

ಡಿ. ರೂ. 30

13. 'Mode' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಎರವಲಾಗಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ?

ಎ. ಲ್ಯಾಟ್ನೋ

ಬಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್

ಸಿ. ಪ್ರೆಂಚ್

ಡಿ. ಜರ್ಮನ್

14. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರ 'ಶೂ' ನ ಗಾತ್ರ 7ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯದ್ವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾನವ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ?

ಎ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ

ಬಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಸಿ. ಚತುರ್ಥಕಗಳು

ಡಿ. ಬಹುಲಕ

15. ಮಧ್ಯಾಂಕವು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ನಡುವೆ ಇರುತ್ತದೆ?

ಎ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಮತ್ತು ಬಹುಲಕ

ಬಿ. ಬಹುಲಕ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಸಿ. ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಡಿ. ಶತಾಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಚತುರ್ಥಕಗಳು

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಮೊಣಾಂಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು
ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಸಾಮೇಕ್ಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

3. ಮೂರನೇ ಚತುರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಶತಾಂಕ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ.

4. ಒಂದು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

5. ಒಂದು ಶೈಲಿಯನ್ನು ನೂರು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭజಿಸುವ ಮಾನವವನ್ನು ಎನ್ನಬರು.

6. ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

7. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿದೆ.

8. ಅತಿರಕ್ತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

9. ಶೈಲಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಮನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

10. ವಿಶೇಷಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಹುಲಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎ

1) ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ

ಬಿ

1) ಸಾಮೇಕ್ಷ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಷಣತೆ ಶೂಕ ನೀಡುವುದು

2) ಮಧ್ಯಾಂಕ

2) ವಿಕಾರ್ತಕ ಬಹುಲಕ

3) ಚತುರ್ಥಕಗಳು

3) ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್ಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

4) ವಿಚಲನೆ	4) $d = x - \bar{x}$
5) $\Sigma (x - \bar{x}) = 0$	5) \bar{X}
6) ಶೂಕಿತ ಅಂಕಗಳಿൽ ಸರಾಸರಿ	6) ಅಂಕಗಳಿൽ ಸರಾಸರಿಯ ಲಕ್ಷಣ
7) ಶೈಫಲಿಯು ಒಂದೇ ಬಹುಲಕವನ್ನು	7) ಶೇ 25ರಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳ ಶೈಫಲಿ ಹೊಂದಿರುವುದು
8) ΣN	8) Q_3
9) Q_1, Q_2, P_{25}, P_{50}	9) ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ
10) $3 \frac{(N+1)}{4}$	10) ವಿಭಾಜಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು?
 2. ಅಂಕಗಳಿൽ ಸರಾಸರಿ ಎಂದರೇನು?
 3. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
 4. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು?
 5. ಎಂಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
 - 5, 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42 ಮತ್ತು 48 ಆದರೆ ಅಂಕಗಳಿൽ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
 6. ಶೂಕಿತ ಅಂಕಗಳಿൽ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 7. ಅಂಕಗಳಿൽ ಸರಾಸರಿ, ಮಧ್ಯಾಂಕ ಮತ್ತು ಬಹುಲಕಗಳ ಸಾಮೇಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 8. ಯಾವ ಸ್ಥಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯವು ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ?
 9. ಶತಾಂಕಗಳು ಎಂದರೇನು?
 10. ಚತುರ್ಥಕಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
 11. ಗುಣಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಯಾವ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ?
 12. ಶೂ ಕಂಪನಿಯೊಂದು ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶೂಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಪನಿಯು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶೂನ ಗಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಯಾವ ಮಾಪನ ಅಶ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ?
 13. ಏಕ ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು?
 14. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಬಹುಲಕವನ್ನು (ರೂಢಿಬೆಲೆ) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- X : 10, 8, 10, 6, 4, 12, 10, 8, 10, 18, 16, 10, 18, 16
15. ವಿಶೇಷಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಅಂಕಗಳಿൽ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವಿಚಲನೆಗಳ ಮೊತ್ತವೇನು?
 - V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
 1. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಪನಗಳ ವಿಧಗಳಾವುವು?
 2. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ನಮಗೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏಕೆ?

3. అంకగణిత సరాసరియ గుణగళన్న బరేయిరి.
 4. ఈ కేళగిన మాపితిగె అంకగణిత సరాసరియన్న కండుషిడియిరి.
 - ఎ) 10 జన ఏద్వార్థిగళు పడేదిరువ అంకగళు 30, 62, 47, 25, 52, 39, 56, 66, 12, 24
 - బి) ఏటు కుటుంబగళ ఆదాయ :రూ, 550, 490, 670, 890, 435, 590, 575
 5. అంకగణిత సరాసరియు కేంద్రియ ప్రవృత్తియ మాపనగళల్లేల్లా అత్యంత హేచ్చు బళకేయల్లిరువ మాపనవాగిదే ఏకే?
 6. తొకిత అంకగణిత సరాసరి ఎందరేను? అదర సూత్రవన్న నీడి.
 7. తలాంతగళ బగ్గె ఒందు టిప్పణి బరేయిరి.
 8. చతుర్ధ్వకగళు ఎందరేను? Q, కండుషిడియలు బళసువ సూత్రవన్న నీడి.
 9. మధ్యాంక ఎందరేను? అదన్న నీవు హేగే లేక్కాజార మాడువిరి?
 10. ఈ కేళగిన దత్తాంతగళిగె మధ్యాంకవన్న కండుషిడియిరి.

X : 5, 7, 9, 12, 11, 8, 7, 15, 25

11. ඒ කේෂගින දතාව්‍යාලුගේ කේෂගින සෙවකවනු කිරීමේ නොහැරුවා යි.

X : 22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

12. ಬಹುಲಕ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ವಿಂಗಡಿಸುವಿರಿ?

13. ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು? ನಿರಂತರ ಶೈಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಲಕವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಬಳಸುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

14. අංකගණීත සරාසරි මුත් තොකීත් අංකගණීත සරාසරිගේ නදුවෙන ව්‍යුතාස්ථාවනු එලිසි.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಏಳು ಕುಟುಂಬಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕುಟುಂಬಗಳು : A B C D E F G

ಆದಾಯ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ : 30 70 60 100 200 150 300

- ఈ కేళగిన విధానగళన్ను బట్టి అంకగణిత సరాసరియన్ను కండుటింది.

೬) ನೇರ ವಿಧಾನ

ಬಿ) ಉಹಾತ್ಕ ಸರಾಸರಿ ವಿಧಾನ

2. ඒ ක්ෂේගින දතාංශගලුගේ අංකගණීත සරාසරියනු කිහිපයි.

X : 5 10 15 20 25 30 35 40

f : 5 7 9 10 8 6 5 2

3. ඒ කේළගින දත්තාවලියෙහි මුදානුක්‍රමයෙහි කංදුහිඳියාරී.

X : 10 20 30 80 90 100

f : 3 7 6 2 8 4

4. తొకిత అంకగణితవన్న వాటానిసి. అదన్న హేగె కండుషిడియలాగుతదెంబుదన్న ఏవరిసి.

5. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸರಾಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 3 ಸರಾಸರಿಗಳನು, ಹೆಸರಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1 ಮತ್ತು Q_2 ಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

25, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ತೊಕ	: 40, 50, 60, 70, 80, 90
ವೃತ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	: 3 17 24 16 8 2

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಬಹುಲಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಜಲಕಗಳು (x) :	6 12 18 24 30 36 42 48
ಅವೃತ್ತಿಗಳು (f) :	9 11 25 16 9 10 6 3

9. ಏಕ ಬಹುಲಕ, ದ್ವಿ ಬಹುಲಕ ಮತ್ತು ಬಹು-ಬಹುಲಕಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

10. ಜರುಧರ್ಥಕಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

11. ಶತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಟ್ಟತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ನೇರ ವಿಧಾನ, ಉಂಟಾತ್ತಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂಕಗಳಿತೆ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

40, 50, 55, 78, 58

2. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎ) ನೇರ ವಿಧಾನ ಬಿ) ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಂಕಗಳು : 0–10 10–20 20–30 30–40 40–50 50–60 60–70

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 5 12 15 25 8 3 2

3. ಕಾರ್ಯಾನ್ಯೇಂದ್ರಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದಿನಗೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಾಂಕ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ದಿನಗೂಲಿ : 55–60 55–50 45–50 40–45 35–40 30–35 25–30 20–25

ರೂಗಳಲ್ಲಿ : 7 13 15 20 31 33 28 14

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಕೂಲಿ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ) : 60–70 50–60 40–50 30–40 20–30

ವೃತ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 7 21 11 6 5

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1 , Q_2 or (ಮಧ್ಯಾಂಕ) ಮತ್ತು Q_3 ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

15, 21, 26, 30, 40, 45, 50, 54, 60, 65, 70

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1 , Q_2 ಮತ್ತು Q_3 ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

X : 22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಾಸಿಕ ಬಹುಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಆದಾಯ : 45–50 40–45 35–40 30–35 25–30 20–25 15–20 10–15

ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 97 95 90 80 60 30 12 4

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶೇಷಗಳಿಗೆ ಬಹುಲಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ದಿನಗೂಲಿ : 10–20 20–30 30–40 40–50 50–60 60–70

ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ : 7 11 18 12 9 6

VIII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಎರಡು ತಾಸುಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ, ಬೆಳಿಗೆ 6 ರಿಂದ ಸಂಚೆ 6 ರವರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ತಾಪಮಾನದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ- 6

ಹರದಿನ ಅಳತೆಗಳು

- I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಅಂತರ ಚರ್ಚುಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಎ. 30%	ಬಿ. 20%	ಸಿ. 50%	ಡಿ. 25%
--------	---------	---------	---------
 2. ಚರ್ಚುಕ ವಿಚಲನೆಗಾಗಿ ನಾವು Q_3 ಮತ್ತು _____ ಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ. Q_2	ಬಿ. Q_4	ಸಿ. Q_1	ಡಿ. Q_0
----------	-----------	-----------	-----------
 3. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗುಣಾಂಕ =
ಎ. $\frac{L-S}{L+S}$	ಬಿ. $\frac{R-L}{R+L}$
ಸಿ. $\frac{L+S}{L-S}$	ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ
4. ಹರವಿನ ಅಳತೆಗಳ ರೇಖಾತ್ಮಕ ಮಾನವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಎ. ಲಾರೆಂಜ್ ವಕ್ರರೇಖೆ	ಬಿ. ಮಾರ್ಫೆಲ್ ವಕ್ರರೇಖೆ
ಸಿ. ಉತ್ಪಾದಕ ವಕ್ರರೇಖೆ	ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.
- II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಹರವು ಎಂದರೇನು?
 2. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಚುಕ ವಿಚಲನೆಗಳನ್ನು ಹರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?
 3. ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಹರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?
 4. ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.
 5. ಮಾರ್ಪಿನ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಅಂತರ ಚರ್ಚುಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಚರ್ಚುಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 2. ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಯಾವ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು (Q.D) ಲೇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ

2. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಅಕ್ಷಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಅಕ್ಷಯ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು (Q.D) ಲೇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ

3. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಅಂತ ಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ

4. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಅಕ್ಷಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಅಕ್ಷಯ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಅಂತ ಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ

5. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ

6. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಅಕ್ಷಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಅಕ್ಷಯ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶರಣೆಗೆ, ಅಂತರಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ

ವರ್ಗಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಗಳು
20–40	3
40–80	6
80–100	20
100–120	12
120–140	9
	50

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q.D ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹಗುಣಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ.
78, 80, 80, 82, 82, 84, 84, 86, 86, 88, 88, 90
9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹಗುಣಕ
100, 150, 200, 360, 490, 500, 600
10. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಅಳತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ
ಮಾಡಿ
37, 45, 52, 46, 56, 40, 47, 55, 43
11. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಗೆ ಅಂಕಗಳಿಕ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ಎತ್ತರ (ಇಂಚುಗಳಲ್ಲಿ)	60	61	62	63	64	65	66	67	68
ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ	2	1	14	29	25	12	10	4	2
12. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶರಣೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ.

X	5	6	7	8	9	10
f	8	12	18	8	2	1
13. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ನಿಯರ ನಡುವಿನ ವರ್ಯೋಮಾನದ ಅಂತರಕ್ಕೆ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)
ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು (M.D)
ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ವೃತ್ತಾಸ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	0-2	2-4	4-6	6-8	8-10	10-12
f	220	345	452	280	63	10
14. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ
8, 9, 15, 23, 5, 11, 19, 8, 10, 12
15. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
25, 50, 45, 30, 70, 42, 36, 48, 34, 60
- V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು
ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
- ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಗೋಧಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚಿನ ಗುಣಾಂಕ (C.V) ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ
 - ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚಿನ ಗುಣಾಂಕ (C.V) ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ

3. ಒಂದು ಕ್ರಕೆಟ್ ತಂಡಕ್ಕಾಗಿ ಓವರ್ ಬ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಮನ್‌ನನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಐದು ಟೆಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ರನ್‌ಗಳ ಅಧಾರದಿಂದ ಮೇಲೆ X ಮತ್ತು Y ಗಳ ನಡುವೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

X	25	85	40	80	120
Y	50	70	65	45	80

(i) ಹೆಚ್ಚು ರನ್‌ ಗಳಿಸಿದವನು, ಅಥವಾ

(ii) ತಂಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಲಹ್ ಬ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಯಾರನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು?

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕು ಮಾಡಿ

ವರ್ಗಗಳು	ಅಷ್ಟಗಳು
20–40	3
40–80	6
80–100	20
100–120	12
120–140	9
	50

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಯ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕು ಮಾಡಿ
ವೇತನ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ) 60–64 64–68 68–72 72–76 76–80 80–84 84–88
ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ 12 18 16 14 12 8 8

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಮೇಷ್ಟಿ ಅಳತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕು ಮಾಡಿ
ಚಲಕ 20–29 30–39 40–49 50–59 60–69 70–79
f 144 182 306 96 42 34

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶೇಷಣಗಳ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕು ಮಾಡಿ

X	8	11	17	20	25	30	35
f	2	3	4	1	5	7	3

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ 30 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಎತ್ತರಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶೇಷಣಗಳ ನೇರ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕು ಮಾಡಿ

ಎತ್ತರ (ಸೆ.ಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	155–160	160–165	165–170	170–175	175–180	180–185	185–190
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1	6	6	6	6	3	2

9. ಈ ಕೆಳಗಿನ 30 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಎತ್ತರಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕು ಮಾಡಿ.

ಎತ್ತರ (ಸೆ.ಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	155–160	160–165	165–170	170–175	175–180	180–185	185–190
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1	6	6	6	6	3	2

ಅಧ್ಯಾಯ— ೮

ಸಹ ಸಂಬಂಧ

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಹಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು?
2. ಜದರಿಕೆಯ ಜಿತ್ತೆ ಎಂದರೇನು?
3. ಸ್ವಿಯರಮನ್ ರವರ ಶ್ರೇಣಿ ಸಹಸಂಬಂಧದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಹಯೋಗದ ಅಳತೆಯಾಗಿ ಸಹಪ್ರಸರಣಕ್ಕಿಂತ r ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಯಾಕೆ?
2. ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿರಿ
3. ಖುಣಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
4. ಧನಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
5. ಪರಿಮಾಣ ಧನಾತ್ಮಕ ಸಹಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣ ಖುಣಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು?
6. ಸಹಸಂಬಂಧ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
7. ಸಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ
8. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹ ಸಂಬಂಧವಿದೆ?
 - ಎ) ತರಕಾರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ
 - ಬಿ) ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಐಸೋಕ್ರೀಗಳ ಮಾರಾಟ

9. $r - n$ ಬೆಲೆ 1, -1 ಮತ್ತು 0 ಆದಾಗ ಅದರ ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.
10. ಶ್ರೇಣಿ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವು ಪಿಯರಸನ್ ರವರ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕಕ್ಕಿಂತ ಏಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ?
11. ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧವೆಂದರೇನು? ಸಹಸಂಬಂಧವೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಅರ್ಥವೇ?

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ತಂದೆಯವರುಗಳ ಎತ್ತರಗಳ (x) ಮತ್ತು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಎತ್ತರಗಳ (y) (ಇಂಚುಗಳಲ್ಲಿ) ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ

X 65 66 57 67 68 69 70 72

Y 67 56 65 68 72 72 69 71

2. X ಮತ್ತು Y ಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟೈಕೆಸಿ:

X -3 -2 -1 1 2 3

Y 9 4 1 1 4 9

3. X ಮತ್ತು Y ಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟೀಕೆಸಿ:

X 1 3 4 5 7 8

Y 2 6 8 10 14 16

4. ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು)

5. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ

X 10 20 30 40 50 60 70 80

Y 25 20 25 35 40 35 50 45

6. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಿಸಿರಿ.

X 1 2 3 4 5 6

Y 2 4 6 8 10 12

7. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಸಹಸಂಬಂಧದಕುರಿತು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ

X 3 6 7 9 10 13 15

Y 20 18 14 11 9 10 6

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅಂಕಗಳ (ಒಟ್ಟು ಅಂತರ್ಗಳಿಗೆ) ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆಮಾಡಿ.

Student 1 2 3 4 5 6

Statistics (x) 7 4 6 9 3 8

Mathematics (y) 8 5 4 8 3 6

- IV.** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಟ್ಟತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಹಂತವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಾಲ್ಫಿಯರ್ಸನ್‌ರವರ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ.

X 300 350 400 450 500 550 600 650 700

Y 800 900 1000 1100 1200 1300 1400 1500 1600

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಾಲ್ಫಿಯರ್ಸನ್‌ರವರ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಘಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಟೀಕೆಸಿ.

X 12 14 16 18 20 22 24 28 30

Y 36 33 30 27 24 21 18 15 12

3. ಶ್ರೇಣಿ ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ.

X 18 28 35 44 35 26 37 48

Y 83 51 34 34 34 28 46 47

ಅಧ್ಯಾಯ- 8

ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು

ಎ. ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನ	ಬಿ. ವಿಶೇಷ ಬಗೆಯ ಸರಾಸರಿ
ಸಿ. ಶೈಕ್ಷಾಂಕಾವಾರು ಸಾಪೇಕ್ಷ	ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

2. $P_{01} = \frac{\Sigma P_1 Q_2}{\Sigma P_0 P_0} \times 100$ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಿದವರು

ಎ. ಲಾಸ್ಪೆಯರ್	ಬಿ. ಪಾಕ್ಸೆ	ಸಿ. ಮಾರ್ಫೆಲ್	ಡಿ. ಫಿಶರ್

3. ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಎ. ಸರಹಡೆ ಆಯ್ದು	ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಆಯ್ದು
ಸಿ. ಬೆಲೆಗಳ ಆಯ್ದು	ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

4. ಸೂಚ್ಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆಯನ್ನು 100 ಎಂದು ಉಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷ	ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷ
ಸಿ. ಬೆಲೆಗಳ ಆಯ್ದು	ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

5. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ

ಎ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	ಬಿ. ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲ
ಸಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

6. ಲಾಸ್ಪೆಯರ್ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ?

ಎ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ	ಬಿ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ
ಸಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ	ಡಿ. ಚಾಲ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೂಲ ವರ್ಷದ ಸರಾಸರಿ

7. ಪಾಕ್ಸೆಯವರ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ಎ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ	ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ
ಸಿ. ಎರಡೂ	ಡಿ. ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

8. ಹಣದ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎ. ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ	ಬಿ. ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
ಸಿ. ಪ್ರಮಾಣ (ಸರಹಡೆ) ಸೂಚ್ಯಾಂಕ	ಡಿ. ಕೊಲೆ

9. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎ. ಜೀವನ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ	ಬಿ. ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
ಸಿ. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ	ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

- II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)**
1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳು ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
 2. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ರಲ್ಲಿ ವೈಕ್ಯಾಪದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 3. ಹಣದುಭ್ಯರವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
 4. ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಅಥವಾ ಸೆನ್ಸೋನಲ್‌ನ ಏರಿಕೆಯು ಅಥವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ.
 5. C.P.I ರಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 6. ತೂಕಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೂಕವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 7. ಜಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೂಕವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
 8. ಅಂಶಗಳು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಆಗುತ್ತದೆ.
 9. P_1 ಮತ್ತು P_0 ಸರಕುಗಳ ಜಾಲ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವಧಿಯ (ವರ್ಷ) ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ : (5 ಅಂಶಗಳು)

ಎ	ಬೀ
1) CPI	1) ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
2) WPI	2) ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
3) IPI	3) ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
4) API	4) ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
5) PPI	5) ಕ್ರೊಸ್‌ರಿಕ್ಷಾರ್ಟ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ

- IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)**

1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು?
2. ಸೂಚ್ಯಾಂಕದ ಯಾವೂದಾದರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಆಧಾರ ವರ್ಷವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
4. ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬೆಲೆ ಎಂದರೇನು?
5. CPI, WPI, IIP ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?
6. ಜಾಲ್ತಿ ವರ್ಷವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
7. ಹಣದುಭ್ಯರ ಎಂದರೇನು?
8. ವಾರದ ಹಣದುಭ್ಯರದ ದರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ.
9. ಕ್ರೊಸ್‌ರಿಕ್ಷಾರ್ಟ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
10. ಯಾವ ಸೂಚ್ಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ?
11. ಕ್ರೊಸ್‌ರಿಕ್ಷಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅನುಭೋಗ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಾಗ ಯಾವ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತೂಕವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ?
12. ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?

13. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಏನನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ?
14. ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
15. ಶೊಕರಹಿತ ಮತ್ತು ಶೊಕಿತ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
16. ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್ (ಸಂವೇದ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ) ಎಂದರೇನು?
17. ಕ್ರೀಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ?
- V.** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳ ಯಾವುದಾದರೂ 4 ಲಕ್ಷ್ಯಾಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 2. ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 3. ಸರಳ ಸಮಗ್ರಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಏಕ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?
 4. ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
 5. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಿರಿ?
 6. ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ನ್ಯಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 7. ಕ್ರೀಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಈ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷ ಆಧಾರ ವರ್ಷವಾಗಿದೆ?
 8. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? ಈ ಸೂಚ್ಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶೊಕವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ?
 9. ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್ (SENSEX) ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ ಇದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವೇ?
 10. ಕೆಲವು ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ. ಆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

 1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯಾಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 2. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬೆಲೆಗಳ ಶೊಕಿತ ಸರಾಸರಿ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	ಶೊಕ % ರಲ್ಲಿ	ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆ ರೂಗಳಲ್ಲಿ	ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆ ರೂಗಳಲ್ಲಿ
A	40	2	4
B	30	5	6
C	20	4	5
D	10	2	3

 4. ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್ ಒಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	Q_0	P_0	P_1
ಗೊಧಿ	20	10	12
ಅಕ್ಕಿ	5	30	35
ತುಪ್ಪ	2	20	30
ಸಕ್ಕರೆ	4	25	40

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಲಾಸ್ಟೇಯರ್ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	P_0	Q_0	P_1	Q_1
A	8.0	5	10	11
B	8.5	6	9	9
C	9.0	4	12	6

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಯವರ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಂಶಗಳು	P_0	Q_0	P_1	Q_1
A	6	50	10	56
B	2	100	2	120
C	4	60	6	60
D	10	30	12	24
E	8	40	12	36

VII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಕಂಡು ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. CPI, WPI, ಮತ್ತು IIP ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಎ) ಲಾಸ್ಟೇಯರ್ ವಿಧಾನ

ಬಿ) ಪಾಶ್ಚಯ ವಿಧಾನ

ಸರಕುಗಳು	1990		1995	
	ಬೆಲೆ	ಪ್ರಮಾಣ	ಬೆಲೆ	ಪ್ರಮಾಣ
A	20	15	30	20
B	15	10	20	15
C	30	20	25	10
D	10	5	12	10

VIII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಅಕ್ಕಿ, ತೊಗರಿಬೆಳೆ, ಕೊಮೊಟು, ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವು ಮಾಡಿದ ದ್ಯೇನಂದಿನ ವೆಚ್ಚ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಪ್ರಮಾಣ, ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಏರಡು ವಾರಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಿ. ಬೆಲೆಯ ವೃತ್ತಾಸ್ವ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದೆ?

ಅಧ್ಯಾಯ- ೨

ಪರಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನೋಜ ಉಪರೀತಿಗಳು

- I.** ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು	ಬಿ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು
ಸಿ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು	ಡಿ. ಉತ್ಪಾದನೆ
 2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಎ. ಅನುಭೋಗ	ಬಿ. ವಿಶೇಷ
ಸಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು	ಡಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲು
 3. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಿ ಮೊದಲ ಹಂತವೆಂದರೆ –

ಎ. ವಿಶೇಷಣ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯೈಸುವಿಕೆ	ಬಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
ಸಿ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು	ಡಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
 4. ಗ್ರಂಥಭೂಮಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಎ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಗಳು	ಬಿ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮೂಲಗಳು
ಸಿ. ಶಾಬ್ದಿಕ ಮೂಲಗಳು	ಡಿ. ಟಿ.ವಿ. ಸುದ್ದಿಗಳು
 5. ಭವಿಷ್ಯದ ನೋಟ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು	ಬಿ. ಹಿಂದಿನ ಸಂಗತಿಗಳು
ಸಿ. ಕಾಣಿಕ ಬಿಕ್ಷುಟ್ಟಿಗಳು	ಡಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
- II.** ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 2. ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
 3. ವಿವಿಧ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳ ಜಾಖಾನವ ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
 4. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ನಿರ್ದರ್ಶಿತ ಗುಂಪಿನ ಆಯ್ದುಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದ್ದಾಗಿದೆ.
 5. ಅಂಚೆ ಪ್ರಶ್ನಾಪಳಿಯ ತನಿಖೆಯ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- III.** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳು ನಮಗೇಕೆ ಬೇಕು?
 2. ಯೋಜನೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 3. ಗ್ರಂಥಭೂಮಿ ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?
 4. ಯೋಜನೆ (Project) ಎಂದರೇನು?
 5. ಅನುಭೋಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯಾವುದಾದರೂ 4 ಸಂಖ್ಯೆತ್ವಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಪೂರ್ತವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

V. ಕೆಳಗನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಖ್ಯೆತ್ವಕ ಸಾಧನಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ
2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆ (Sample Project) ಯ ಒಂದು ಒಟ್ಟಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 1

ಸ್ವತಂತ್ರ ಹುದ್ದೆಗಳ್ಲ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ

- I.** ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ವಸಾಹತುಂಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಲಾ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ಮೌಳವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಎ) ದಾದಾಬಾಯಿ ನವರೋಜಿ.	(ಬಿ) ಏ ಕೆ ಆರ್ ಏ ರಾವ್
(ಸಿ) ವಿಲಿಯಂ ದಿಗ್ನೆ	(ಡಿ) ಆರ್ ಸಿ ದೇಸಾಯಿ
 2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ _____

(ಎ) 1835	(ಬಿ) 1776	(ಸಿ) 1850	(ಡಿ) 1853
----------	-----------	-----------	-----------
 3. ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿ _____

(ಎ) 32.4 ವರ್ಷಗಳು	(ಬಿ) 63.6 ವರ್ಷಗಳು
(ಸಿ) 64.8 ವರ್ಷಗಳು	(ಡಿ) 66.9 ವರ್ಷಗಳು
 4. ವಸಾಹತುಂಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಬಾಧಿತವಾಗಿತ್ತು?

(ಎ) ಬ್ರಿಟನ್	(ಬಿ) ಇರಾನ್	(ಸಿ) ಜೀನಾ	(ಡಿ) ಶ್ರೀಲಂಕಾ
-------------	------------	-----------	---------------
 5. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ _____ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ಎ) 5	(ಬಿ) 10	(ಸಿ) 1	(ಡಿ) 2
-------	---------	--------	--------
- II.** ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಸಾಹತುಂಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನಾವಲಂಬಿಸಿದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ _____
 2. ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೂವ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೆಂಬಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ದೇಶದ _____ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದವು.
 3. ವಸಾಹತುಂಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹತ್ತಿಬಟ್ಟೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು _____ಪ್ರಾಬಲ್ಯಮೌಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು.
 4. _____ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿನೇ ಹಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ.
 5. _____ ಸಾರಿಗೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- III.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ‘ಕಂದಾಯ ಪಾವತಿ ಪದ್ಧತಿ’ಯನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
 2. TISCO ವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
 3. ‘ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು’ ಎಂದರೇನು?
 4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜನಗಣತಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು?
 5. ವಸಾಹತುಂಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲುವೆ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಏಕೆ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿತು?
- IV.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ವಸಾಹತುಂಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಉದ್ದೇಶವೇನು?
 2. ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೂವ್ ಭಾರತದ ರಘುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

3. ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಸ್ಥಗಿತತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳೇನು?
 4. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಧುನಿಕ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
 5. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೊರ್ಚದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಉದ್ಯೋಗ ರಚನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 6. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೊರ್ಚದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
 7. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅಳ್ಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾವುವು.
- V.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ‘ಬ್ರಿಟೀಷರ ಅಳ್ಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕರಕುಶಲ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳು ನಾಶವಾದುವು’ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
 2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೊರ್ಚ ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಷನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.
 3. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ..
 4. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅಳ್ಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ‘ಭಾರತದ ಸಂಪತ್ತು ಬಸಿದು ಹೋಯಿತು’ ಎಂಬುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಅಧ್ಯೇತಸುವಿರಿ.
- VI.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಟ್ಟತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅಳ್ಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೃಷಿವಲಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 2. ‘ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅಳ್ಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕ್ರಾರಿಕಾವಲಯ ಸದ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ’ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
 3. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಅಳ್ಳಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಓವ್ವರ್‌ಟೆ ಬರೆಯಿರಿ.
 4. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಭಾರತಕ್ಕ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ- 2

ಖಾರ್ಟ್ ಇಂಡಿಕ್ಟ್ - 1950-1990

- I.** ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ

ಎ. ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಬಿ. ಆಧುನಿಕರಣ
ಸಿ. ಸ್ವಸಾಮಧ್ಯ್ಯ	ಡಿ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ
 2. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ವೊದಲ ಹಂತದ ಸಾಧನೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು

ಎ. 1960 – 1970 ರ ಮಧ್ಯದ ದಶಕ	ಬಿ. 1950 – 1960 ರ ದಶಕ
ಸಿ. 1970 – 1980 ರ ಮಧ್ಯದ ದಶಕ	ಡಿ. 1970 – 1980 ರ ದಶಕ
- II.** ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು _____
 2. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳು ಬೃಹತ್ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ _____ ಅನ್ನ ಬಳಸುತ್ತವೆ.
 3. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಾನತೆಯು _____ ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.
- III.** ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
ಅ	ಬಿ
1. ಪ್ರಥಮ ಮಂತ್ರಿ	ಅ. ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಸನ್ನ ನೀಡುವ ಬೀಜಗಳು
2. ಕೋಟಾ	ಬಿ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
3. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ	ಕ. ಸರಪುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣ
4. ಹೆಚ್.ವೈ.ವಿ. ಬೀಜಗಳು	ಡ. ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ
5. ಸಹಾಯಧನ	ಇ. ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಚ್ಚಿಸಲು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- IV.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)
1. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ?
 2. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಅಧ್ಯ್ಯಾಸುವಿರಿ?
 3. ‘ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಿಗುತೆ’ ಎಂದರೇನು?
 4. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗರಿಷ್ಟಮುತ್ತಿ ಎಂದರೇನು?
 5. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕ್ರಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 6. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಧ್ಯ ತಿಳಿಸಿ.
- V.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿಗಳಾವುವು?
 2. ಆಧುನಿಕರಣ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇನು?

3. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಏಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾವುವು?
 4. ಭೂಹಿಡಿಪವಳಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾವುವು?
 5. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 6. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥಿಸುವಿರಿ? ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು?
 7. ಕೈಗಾರಿಕ ವಲಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿತು?
 8. ಸುಂಕ ಮತ್ತು ಕೊಟಾಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಳಿಸಿ.
- VI.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ‘ಸಮಾನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ’ ಎಂಬುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಸಮಾಖ್ಯಾನ.
 2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
 3. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- VII.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
 2. ಸಹಾಯಧನದ ನೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 3. ಪಂಚವಾರ್ಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 4. 1950–90ರ ಅವಧಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
 5. ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-ಐ

ಉದ್ವಾರಿಕರಣ, ಖಾತ್ರಿಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕರಣ: ಒಂದು ದಿನಂಜೀ

1991 ರ ನಂತರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

I. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭತ್ತೆ ಮಾಡಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು _____ ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯ್ದು.

2) RBI _____ ವಲವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

3) _____ ರಲ್ಲಿ WTO ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಲ್ ವಾಯಿತು.

4) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆದಾಯದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?

2) ಖಾಸಗಿಕರಣ ಅಥವಾ ನೀಡಿ?

3) ಜಾಗತಿಕರಣ ಎಂದರೇನು?

4) IBRD ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

5) GATT ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

6) ನೇರ ತೆರಿಗೆಯ ಅಥವಾ ನೀಡಿ.

8) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಅಧ್ಯುಸುವಿರಿ.

9) ಹಣಕಾಸು ವಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಕ ಯಾರು?

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಏರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪರವಾಗಿ ಎಂದರೇನು?

2) ಉದಾರೀಕರಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

3) ಕೋಶಿಯ ನೀತಿ ಎಂದರೇನು?

4) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸೇವೆಗಳಾವುವು?

5) ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ ಎಂದರೇನು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

2) ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

3) ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ನೀತಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

4) ಹಣಕಾಸು ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

5) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಉದಾರೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 2) ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

V I. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.

ಉತ್ತನ್ನ	ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯ ಹೆಸರು
---------	---------------------

ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು	----
--------------	------

ಕಂಪೂಟರ್‌ಗಳು	----
-------------	------

ಕಾರುಗಳು	----
---------	------

ಟಿ.ವಿ ಮತ್ತು ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್‌ಗಳು	----
------------------------------	------

ಸ್ವೇಚ್ಚನರಿಗಳು	----
---------------	------

ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿಸಿದ ಕಂಪನಿಗಳು 1991ರ ಮೊದಲ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವೋ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ನಂತರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವೋ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ- 4

ಜಡತನ (Poverty)

- I.** ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಬಡತನದ ರೇಖೆಯು ಇವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಕಿಸುತ್ತದೆ
 - ಎ. ಬಡವರು ಮತ್ತು ಬಡವರಲ್ಲದವರು
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 - ಎ. ಬಡವರು ಮತ್ತು ದುರ್ಭಾಗಿ.
 - ಎ. ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 - ಎ. ವಿನೋದಾ ಭಾವೆ
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 2. ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಜಚಿಸಿದರು.
 - ಎ. ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 - ಎ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋವಿಲೆ
 - ಎ. ವಿನೋದಾ ಭಾವೆ
 3. ಕೆಲವರು ಬಹುತೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಾಪ್ರದಿಂದಾಗಿ ಬಡವರಾಗಬಹುದು. ಇವರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಎ. ಆಕ್ಸಿಕ್ ಬಡವರು
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 - ಸಿ. ಸದಾ ಬಡವರು
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 4. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಪ್ರತೀ ಬಡ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 100 ದಿನಗಳ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಖಾತರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
 - ಎ. PMRY
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 - ಸಿ. MGNREGA
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
 - ಎಂದಿನ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.
- II.** ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಬಡವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು _____ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳು ಅಡಗಿವೆ.
 2. ಬಹುತೇಕ ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾಣಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು _____ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿವೆ.
 3. _____ ರ ಆಳ್ಳಿಕೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು
 4. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು _____ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಡವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- III.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಬಡತನದ ಅರ್ಥ ಕೊಡಿ.
 2. ಬಡವರು ಏಕ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಭಾಗಿದ್ದರೇ?
 3. ಕಡೆಯುವ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು?
 4. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
 5. ‘ತಲೆ ಎಣಿಕೆ’ ಅನುಪಾತ ಎಂದರೇನು?
 6. ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡ ಹಾಗು ದಿಕ್ಕಿಲದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವುದು?

7. ನೀವು ಒಂದು ಬಡ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು, ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇಡಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಬಾಹಿಸಿ. ನೀವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸಲ್ಪಿಸುವಿರಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಏರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನವು ಏವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕು?
2. ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.
3. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
5. ಬಡತನವನ್ನು ಪ್ರಚೋರಿಸುವ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?
6. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಡತನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಥಿಕ ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
7. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಡತನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ
8. ಬಡತನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಾಯಗಳಿಸುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬಲ್ಲವು?
9. ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾರ್ಥಕ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ?
11. ಬಡವರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
12. ಬಡತನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಡೆಯಂಟು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಪಟವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ, ಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಬಡವರಲ್ಲದವರ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೆನು? ಏಕೆ ಅದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ?
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾರ್ಥಕ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಕೆನಿಷ್ಟ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
5. ಬಡತನವನ್ನು ಉಪಶಿಮನಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮೂರು ಆಯಾಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ನೀವು ಒಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಯೆಂದು ಉಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ-5

భారతీయ ద్వారా నొన్న బిండుబాట్ నిమ్మణి

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- I) ಈ ಕೆಳಗಿನವರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

 - ಎ. ಅನಾರೋಗ್ಯಪೀಡಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ
 - ಬಿ. ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ
 - ಸಿ. ಸದ್ಯಧ ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ
 - ಡಿ. ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

2) 2013ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ

 - ಎ. 70 %
 - ಬಿ. 71 %
 - ಸಿ. 74 %
 - ಡಿ. 73 %

3) ತಪಸ್ಯ ಮುಖ್ಯಂದಾರ್ ಸಮಿತಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಎಷ್ಟರಪ್ಪು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ?

 - ಎ. 4 %
 - ಬಿ. 6 %
 - ಸಿ. 8 %
 - ಡಿ. 5 %

4) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಂಬುದು,

 - ಎ. ಇನ್ನು ದೂರದ ಕನಸು ಅಲ್ಲ
 - ಬಿ. ಇನ್ನೂ ದೂರದ ಕನಸು
 - ಸಿ. ಕನಸು ಮಾತ್ರ
 - ಡಿ. ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ

II. ಶಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಶಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

 - 1) ಶ್ರೀಕೃಂದ ಮೇಲಿನ ಹಾಡಿಕೆಯನ್ನು _____ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.
 - 2) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 2 ರಪ್ಪು _____ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
 - 3) ಶ್ರೀಕೃಂ ಮೇಲು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು _____ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಸಲಾಗಿದ್ದುತ್ತದೆ.
 - 4) ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚವು _____ ಶಮಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

III. కేవలమైన ప్రాణికి బింబించి (కుత్తించి ఉండు కుత్తించి ఉండు అంకెను కేరిదుకునే)

1) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆ
2) ದೂರಸ್ವೇಧ ಬ್ಯಾಂಕು
3) ವಿಶ್ವಭಾಂಗು
4) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ
5) ಲಿಂಗಸಮಾನತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ | [1] ಜಾಗತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು
[2] ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜ್ಯಾನ ಅರ್ಥಕರ್ತೆ
[3] ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ
[4] ಅನಕ್ಕರಸ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ
[5] ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
[6] ಕೌಶಲ್ಯಾಭರಿತ ಶ್ರಮಿಕ
[7] ಒಂದು ಖರಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ |
|--|--|

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ.
- 2) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶೀಕ್ಷಣಾದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?
- 3) NCERT- ವಿಸ್ತರಿಸಿ
- 4) ಜನರ ವಲಸೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ.
- 5) UGC ಯನ್ನ ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- 6) 2001ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ ಎಷ್ಟು?
- 7) I.C.M.R ನ್ನ ವಿಸ್ತರಿಸಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.
- 2) ಒಂದು ದೇಶದ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಾವುವು?
- 3) ಒಂದು ದೇಶದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಸೂಚಕಗಳಾವುವು?
- 4) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
- 5) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?
- 6) ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಾವುವು?

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಒಂದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೀಕ್ಷಣಾವನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ?
- 2) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಹೂಡಿಕೆಯು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ?
- 3) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವೃತ್ತಿನಿರತ ತರಬೇತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 4) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಆಸ್ತೀಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರವಹಣಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ?
- 5) ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 6) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶೀಕ್ಷಣಾವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ

[1] ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ	[2] ವಲಸೆ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ
-----------------------	----------------------
- 2) ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೀಕ್ಷಣಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- 3) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ- 6

ಕ್ರಾಸ್ಟಿಕಾಜಿವ್‌ಟಿ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಹುತೇಕ ಕ್ರಮಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

ಎ. ಶ್ರೀಮಂತರು

ಸಿ. ಬಡವರು

ಬಿ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು

ಡಿ. ಉನ್ನತವರ್ಗ

2. ಚಮೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಗಳು

ಎ. ಕ್ರಾಸ್ಟಿಲೀತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಬಿ. ಕ್ರಾಸ್ಟಿಲೀತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸಿ. ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಡಿ. ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

3. ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ವಿ ಇದರ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು

ಎ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲೋ

ಬಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲೂ

ಸಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಬ್ಲೂ

ಡಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲೂಟ್

4. ಇದು ಕ್ರಮಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಎ. ಕೋಣಿಸಾಕಾಶ

ಬಿ. ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ

ಸಿ. ಸಣ್ಣಕೈಗಾರಿಕೆ

ಡಿ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

II. ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವೇಜ ಪ್ರಗತಿಯ _____ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ _____ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಚನ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

3. _____ ಬೇಸಾಯವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಬೇಸಾಯವಾಗಿದೆ.

4. ಮೀನುಗಾರ ಸಮುದಾಯವು ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು _____ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

5. _____ ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ರಮಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿದೆ

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

A

1. NABAR D

ಹಾಲೀನ ಉತ್ಪನ್ನ (ಕ್ಷೇರೋತ್ಪನ್ನ)

2. ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ

ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಮೂಲ

3. ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿ

ಹಣ್ಣಾಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ

4. ಸುವರ್ಣಕ್ರಾಂತಿ

ಸಾಂಸ್ಕಿಕೆತರ ಮೂಲ

5. ಶ್ವೇತಕ್ರಾಂತಿ

ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನ

B

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲ ಎಂದರೇನು?

2. ಕ್ರಮಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.

4. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯಂದರೇನು?

5. PDS ನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೋಸ ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಧಿಕಾರ ನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಲೇಖಾದೇವಿಗಾರರು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರನ್ನು ಹೇಗೆ ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
5. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನಿಂದ.
6. ಮೀನುಗಾರ ಸಮುದ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಎರಡು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
7. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಎರಡು ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
8. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು?

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
2. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎ) ತೋಟಗಾರಿಕೆ	ಬಿ) ಮೀನುಗಾರಿಕೆ
--------------	----------------
3. ಪಶುಸಂಗೊಂಡನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-೨

ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಬೆಳೆವಣಿಗೆ, ಹಾಹತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದ್ಧತಿಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತನ್ಸುಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಬಿ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸಿ. ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಡಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

2. G D P ಎಂಬುದು

ಎ. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ

ಬಿ. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಬೆಲೆ

ಸಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

ಡಿ. ಒಟ್ಟು ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆ

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕ ಕೆಲಸವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಎ. ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಬಿ. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸಿ. ಸೇವಾ ವಲಯ

ಡಿ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

4. ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಉದ್ದ್ಯಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತಾವೇ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎ. ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಬಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕ

ಸಿ. ಸ್ವ-ಉದ್ದೋಷಿಗಳು

ಡಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೇದ್ಯ

5. ನಗರದ ಜನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯ

ಬಿ. ಸೇವಾ ವಲಯ

ಸಿ. ಗಣೀಗಾರಿಕೆ

ಡಿ. ಕೃಷಿ

6. ಭಾರತ ಒಂದು

ಎ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ದೇಶ

ಬಿ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರ

ಸಿ. ಕೃಷಿ ದೇಶ

ಡಿ. ಸೇವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರ

7. ಜೀವಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

ಬಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಅನುಕೂಲಗಳು

ಸಿ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳು

ಡಿ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

8. ಜೀವಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಆ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಸ್ಟಾಳ್ವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಘಟನೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ.

ಎ. GNP

ಬಿ. NSSO

ಸಿ. ILO

ಡಿ. LPG

II. ಇಂದಿನ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಫಳವನ್ನು ಭತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಕರಕುಶಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿದವರು.....

2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೋಷದ ಸ್ವರೂಪವು ಆಗಿದೆ.

3. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲವು ರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

4. ಪ್ರತಿ ನೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ರಪ್ಪು ಹೆಂಗಸರು ಉದ್ಯೋಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.
5. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ ಇತರರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವನು/ಪಡೆಯುವಳು ಅವರನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
7. ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ.
8. ಸರ್ಕಾರ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚಿದ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).**
1. ಜನರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?
 2. ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
 3. ಕಾರ್ಮಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅನುಪಾತವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
 4. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಎಂದರೇನು?
 5. “ಉದ್ಯೋಗರಹಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ”ಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
 6. ‘ಶ್ರಮಬಲದ ಅನ್ವಯಿತತೆ’ ಎಂದರೇನು?
 7. ಶೇರೆದ ಅರ್ಥವಾ ಮುಕ್ತ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
 8. ಖರ್ಚುಮಾನದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಂದರೇನು?
 9. ILO ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
 10. ಜೈಪಚಾರಿಕ ವಲಯ ಎಂದರೇನು?
 11. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯ ಎಂದರೇನು?
 12. GDP ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
 13. GNP ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).**
1. ಶ್ರಮ ಬಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೆಲ್ಲಾ ಸೇರುತ್ತಾರೆ?
 2. ಶ್ರಮಬಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
 3. ನಿಯಮಿತ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ನೌಕರರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ?
 4. ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಯಾವುದಾದರೂ 4 ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
 5. ನಿವ್ವಳ ಗಳಿಕೆ ಎಂದರೇನು? GNP ಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಿ?
 6. ಶ್ರಮಬಲದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಇರುವವರು ಯಾರು?
 7. ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಂದರೆ ಯಾರು? ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
 8. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
 9. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲವು ವರ್ಣದ ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವರು?

10. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂರು ವಲಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
11. ಜೈವಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
12. NSSO ಪ್ರಕಾರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಂದರೇನು?
13. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಮೂರು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
- V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಉದ್ಯೋಗದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 2. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಲಯವಾರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ವಿಶರಣೆಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಪೃತ್ಯಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ.
 3. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಏರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
 4. ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ?
 5. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
 6. ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ತಟ್ಟಿಟಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
 7. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು?
- VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಬಗೆಗಳಾವುವು? ಯಾವುದಾದರೂ ಏರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
 2. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾವುವು?
 3. ಸಂಘಟಿತ ವಲಯ ಎಂದರೇನು? ಸಂಘಟಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಇರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
 4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವೇನು?
 5. ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 6. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಬಲದ ಅನೌಪಚಾರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)
1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
 1. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕ
 2. ಕ್ಯೂಮಗ್ಗದ ನೇಕಾರ
 3. SBI ನ ಕ್ಯಾಷಿಯರ್
 4. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಮಾರಾಟಗಾರ
 5. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿತ್ವಯೂಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾಂ
 6. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕೀಯ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ
 7. ಸಿಂಪಿಗ (ದಜೆಂ)
 8. ಕಂದಾಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಕರು
 9. ಆರಕ್ಷಕರು
 10. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

ಅಧ್ಯಾಯ- 8

ದುರ್ಲಭಣೋಕ್ತರ್ಯ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ದೇವರ ಸ್ವಂತ ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು

ಎ. ಕೇರಳ

ಬಿ. ಕಾಶ್ಮೀರ

ಸಿ. ಗೋವಾ

ಡಿ. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ

2. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು

ಎ. ರಾಜಸಾಧನ

ಬಿ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ

ಸಿ. ತಮಿಖನಾಡು

ಡಿ. ಕನಾರ್ಕ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭತ್ತೆ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು _____ ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. ಭಾರತಿಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು _____ ನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

2. ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

3. ಕೃಂಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

4. ಏಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆಚ್ಚು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ?

5. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಎಂದರೇನು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ?

2. ಆರೋಗ್ಯದ ಅರ್ಥವೇನು?

3. ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?

4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?

5. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ?

6. ‘ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಹೊರೆ’ ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

7. ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳಾವುವು?

8. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಾವುವು?

9. ನಮಗೆ ಇಂಥನ ಏಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ?

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿಗಿತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಂಧನ ಬಳಕೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುತ್-ಚೈಕೆಂಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಭಾರತದ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿಗಿತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
6. ಭಾರತದ ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
7. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ (ಇಂಧನ) / ವಿದ್ಯುತ್-ಚೈಕೆಂಟಿಯ ಸ್ಥಿಗಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಇಂಧನ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಸವಾಲುಗಳಾವುವು?
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಸ್ಥಿಗಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಕನಾರ್ಕದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ - 9

పరిశ్రే దుత్త నుస్కిర అజ్ఞవృద్ధి

1. ಇಂದಿರಾ ಬಿಟ್ಟೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
 2. ಪ್ರಪಂಚದ ಒಟ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ _____ ರಮ್ಮ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತ ಜಗತ್ತಿನ ಶೇಕಡ 17 ರಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಣಿಸುತ್ತಿದೆ.
 3. ಅರಣ್ಯವು _____ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ.

II. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	1. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
2. ಜೈವಿಕ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ	2. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ
3. ಅರಣ್ಯಭೂಮಿ ಒತ್ತುವರಿ	3. ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
4. ಕ್ಯಾರಿಕೆಕರಣ	4. ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಶೀರ್ಷಿಕೆ
5. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪನೂಲ	5. ದ್ವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. පරිසර ටෙක්නොලගි සංඛ්‍යාතීම් නේ?
 2. සංඛ්‍යාතීම් සංඛ්‍යාතීම් නේ?
 3. මුද්‍රා සංඛ්‍යාතීම් නේ?
 4. පරිසර තැබූ සාම්ප්‍රදායික ටෙක්නොලජි නේ?
 5. පරිසර තැබූ සාම්ප්‍රදායික ටෙක්නොලජි නේ?
 6. CNG යනු ඇති තැබූ සාම්ප්‍රදායික ටෙක්නොලජි නේ?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

9. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂದರೇನು? ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.
10. ಆಯುಷ್ (AYUSH) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
- V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಪರಿಸರದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 2. ಪರಿಸರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿ (ಸಮಸ್ಯೆ) ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಗತಿಯೇ? ಹೌದಾದರೆ ಏಕೆ?
 3. ಪರಿಸರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಾರ್ಪಕ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿರುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 4. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹರ್ಮನ್ ಡಾಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
 5. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸರಸೈಹಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಾಜನ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
- 1 ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಸರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ? ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ?

ಅ) ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆ	ಆ) ವಾಯುಮಾಲ್ಯ	ಇ) ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾಗುವುದು
ಈ) ನಗರೀಕರಣ	ಉ) ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕ್ಷೇತ್ರ	
 2. ಭಾರತವು ಹೇರಳವಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿ.
 3. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಆರು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. (5 ಅಂಕಗಳು)
1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ - 10

ಭಾರತದ ದುತ್ತು ಅದರ ನೀರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾರ್ಥ ಅಜಾದ್ವಿತಿಯ ಅನುಭಾಗಗಳ ತಾಲನಿತ್ತ ಅಧ್ಯಯನ

- I.** ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭತ್ತೆ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಮಹಾ ಮುಂಜಿಗಿತ ಅಭಿಯಾನ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ವರ್ಣ _____
 2. _____ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಶ್ರಮ ಬಲವು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿಗೆದೆ.
 3. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ _____ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ.
 4. ಜೀವಿತಾವಧಿಯು _____ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.
- II.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
1. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದೇಶವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದೆ.
 2. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.
 3. ಭಾರತ, ಜೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮೂರು ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು?
 4. ಶೀತು ಮರಣದರದ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
 5. ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹಾಕುಂಠಿಯನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು ?
 6. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜೀನಾ ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಲ್ಲಿದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ ಯಾವುದು ?
 7. ಜೀನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಬಲವಾದ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿರಿ ?
 8. ಕ್ರೊಸಿಕರಣ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜೀನಾ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ?
 9. ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೀವಿತಾವಧಿ ಹೊಂದಿದೆ ?
 10. ಭಾರತ, ಜೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶದ ಸೇವಾ ವಲಯವು ಜಿ.ಡಿ.ಆಿ.ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.
- III.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)
1. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಏಕ ರಚನೆಯಾದವು ?
 2. ಕಮ್ಮುನ್ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೇನು ?
 3. ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೂಚಕದ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ ?
 4. ಜೀನಾ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ‘ಏಕ ಮಗು ನೀತಿ’ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ?
- IV.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ):
1. ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿವಿಧ ಸೂಚಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
 2. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಮನ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಾವವು ?
 3. ಪ್ರಮುಖ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ, ಜೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ ?

4. ಜೀನಾ ದೇಶದ ‘ಮಹಾ ಮುಂಜಿತ ಅಭಿಯಾನದ’ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ ?
5. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ಮರು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ ?
- V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಟ್ಟತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)**
1. ಜೀನಾದ ತ್ವರಿಕ ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು 1978 ರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬ ಸುಳಿವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಮ್ಮೆವಿರಾ? ಸ್ವಾಪಡಿಸಿ.
 2. ಜೀನಾ ದೇಶದ ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.
 3. ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕ್ರಿಗೋಂಡಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
 4. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜೀನಾ ದೇಶಗಳ 2013 ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ. ವಲಯವಾರು ಹೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ? ಇದು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?
- VI. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)**
1. ಭಾರತ, ಜೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರಿ.
 - ಎ. ಏಕ ಮಗು ನೀತಿ
 - ಬಿ. ಕಡಿಮೆ ಘಲವತ್ತತೆಯ ದರ
 - ಸಿ. ಆರ್ಥಿಕ ನಗರೀಕರಣ
 - ಡಿ. ಮೀಶ್ರ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ
 - ಇ. ಅರ್ಥಕ ಘಲವತ್ತತೆಯ ದರ
 - ಎಫ್. ಅರ್ಥಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ
 - ಜಿ. ಅರ್ಥಕ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ
 - ಹೆಚ್. ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
 - ಎ. ಸೇವಾವಲಯದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
 - ಜಿ. ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ